

TÜRKTOB

TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ

Nisan - Ağustos 2023 Yıl: 13 Sayı: 44

DERGİSİ

YENİ YÜZYILINDA TÜRKİYE TARIM VE TOHUMCULUK ZİRVESİ SEKTÖRÜ BULUŞTURDU

S.3

"CUMHURİYETİMİZİN 100. YILINDA TOHUMCULUĞUN GELECEĞİ" TEMALI PROJE FİKRİ YARIŞMASI SONUÇLANDI

S.9

S.33

KKTC CUMHURBAŞKANI ERSİN TATAR TYAB HEYETİNİ KABUL ETTİ

TSÜAB VE AZERBAYCAN TOHUMCULAR BİRLİĞİ ARASINDA İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI

S.28

ALT BİRLİKLERİMİZDE GENEL KURUL HEYECANI YAŞANDI

30
AĞUSTOS
ZAFER
BAYRAMI
KUTLU OLSUN!

TÜRKTOB
TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ

SAVAŞ AKCAN

Türkiye Tohumcular Birliği (TÜRKTÖB) Yönetim Kurulu Başkanı

iletisim@turktob.org.tr

Tohumculuk Sektörünün Çok Değerli Üyeleri,
Dergimizin Kıymetli Okuyucuları,
Dergimizin bu sayısı, Yönetim Kurulu Başkanı sıfatı ile sizlere hitap etme şansı bulduğum son sayı olacak. Yaklaşık 4 yıl süren bu kutsal görevi elimden geldiğince layıkıyla yerine getirmeye gayret gösterdim.

Geriye dönüp baktığımda kurumumuzun, faaliyet alanına giren her konuda nitelik ve nicelik açısından başarı çitasını yükselttiğini görüyorum. Eğitim, kurumsal ilişkiler, mevzuat oluşturma, sektörümüzün diğer paydaşlarıyla bir araya geldiği ulusal ve uluslararası organizasyonlar, doğrudan Birliğimiz tarafından yürütülen projeler ve basında temsil gibi başlıklarda çok sayıda ve etkili çalışmalar yürüttük.

Bu çalışmalarımızı her platformda ilgililerle paylaştık, kamuoyuna duyurduk.

Başta delegelerimiz, yönetim, denetim, disiplin ve hakem kurullarımız olmak üzere Birliğimizin tüm organlarına, alt birliklerimizin bütün yöneticilerine ve çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Bu makamlar temsil yerleridir. Bizler bu temsil görevini, Türkiye Tohumcular Birliği ve 7 alt birliği ile birlikte 15 yıldır uyum içinde gerçekleştiriyor, tohumculuk sektörü olarak tam anlamıyla yerli ve millî bir sektör olmak için yoğun çaba gösteriyoruz.

Bu veda yazısında uzun uzun başarılarımızı somutlaştıran verileri paylaşmayacağım. Bu gelişmeleri anlattığımız organizasyonların haberlerini dergimizin ilerleyen sayfalarında bulabilirsiniz.

Ancak görev yaptığımız dönemin olağanüstü gelişmelere sahne olduğunu hatırlatmakta fayda var. Pandemi, savaşlar, küresel ısınma ve kuraklık, deprem felaketi, dış ticarete yaşanan dengesizlikler, uluslararası politikaların belirsizliği hatta küresel ticaret sistemlerinin ezberlediğimiz kalıpların dışına çıkan ve pek de insancıl olmayan uygulamaları, en çok tarım ve gıda sektörünü ve doğal olarak tohumculuk sektörünü etkiledi.

Bu etkilerin büyük bölümü de takdir edersiniz ki olumsuz sonuçlar yaratmaya hâlâ aday. Ancak bizler Türk tohumculuk sektörü olarak tüm bu şartlar içinde bile temel parametrelerin hepsinde oldukça başarılı yıllar geçirdik, geçiriyoruz.

Tarım ve Orman Bakanlığımızın verdiği desteklerin de etkisi ve pozitif ivmesiyle Türk özel sektörü, tohum, fide, fidan ve süs bitkilerinde her sene üretim miktarını ve ürün kalitesini yükseltiyor.

Türkiye'miz, stratejik ürünlerin tohumluklarında kendine yeterli ve üretim altyapısı olarak çok güçlü.

Ayrıca hepinizin bildiği gibi yine üretimi esas alan bir ekonomik sektörün diğer önemli bir başarı ölçütü de kaliteli üretimin kanıtlarından biri olan dış ticaret verileridir. Sektörümüzün tamamını derleyecek olursak 386 milyon dolar ihracat, 223 milyon dolar ithalatımız var. İhracatın ithalatı karşılama oranı %173. Görüldüğü üzere net ihracatçı bir sektörüz.

Ama biz bu başarı ve artışlarla yetinmek istemiyoruz. Orta ve uzun vadede en büyük hedefimiz özellikle millî çeşitlerimizin üretiminin ve çiftçimiz tarafından kullanımının artmasıdır.

Tüm tohum çeşitlerimizin %100 millî tohumlar yani Türk bitki ıslahçıları tarafından, yerel genetik kaynaklarla geliştirilmiş ve yerli firmalarımız tarafından Türkiye'de üretilen tohumlar olması için çalışmaya devam edeceğiz.

Alt Birliklerimiz genel kurullarını başarı ile tamamladılar. Yeni seçilen tüm yöneticilerimizi tebrik ediyor, başarılar diliyorum.

Önümüzdeki ay yapılacak Birliğimizin 15. Olağan Genel Kurulunun da her zaman olduğu gibi demokratik olgunlukla ve başarılı şekilde gerçekleşeceğine inancım tamdır.

Genel Kurulumuz Türk tarımına, Türk tohumculuk sektörüne ve millî ekonomimize hayırlı olsun.

Bu vesile ile Türkiye Tohumcular Birliğinin yeni seçilecek yöneticilerine de üstün başarılar diliyorum.

Hakkınızı helal ediniz, benden yana helal olsun.

Sevgi ve saygılarımla...

TÜRKTOB
TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ

TÜRKTOB TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ DERGİSİ

İMTİYAZ SAHİBİ

Türkiye Tohumcular Birliği Adına
Savaş AKCAN

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mustafa YILDIRIM

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Muhteşem TORUN

HABER MÜDÜRÜ

Umut ÖZDİL

YAYIN KURULU

Ahmet BAYANER Akdeniz Üniversitesi
Cuma AKBAY Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Erdal AĞAOĞLU Özel Sektör
Fatih SEYİS Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Gülay ÇALIŞKAN TÜRKTOB
İsmail Aydın ATASAYAR TSÜAB
Mehmet Emin ÇALIŞKAN Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Mehmet Nihat DOLAŞ TYAB
M. Burak TURGUT TODAB
Serpil ORHAN FEDAKAR FÜAB
Sinan OKUR FİDEBİRLİK
Taner AKAR Akdeniz Üniversitesi
Yusuf Haluk GÜRPINAR SÜSBİR

YÖNETİM YERİ

Türkiye Tohumcular Birliği
Ehlibeyt Mah. Tekstilciler Cad. Libra Kule, No.: 21 Kat:1
Balgat / Çankaya / ANKARA
Tel: 0 312 472 81 72 - 73 | Faks: 0 312 472 81 93
E-Posta: turktob@turktob.org.tr

DİZGİ/TASARIM

Semih TÜRKOĞLU

BASIM YERİ

Afşar Medya Matbaacılık San. Tic. AŞ.
Adres: OSTİM OSB Mah.1424. Sok. OSTİM Mega Center No.: 8/2
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 394 39 22

BASIM TARİHİ

EYLÜL 2023 | Nisan - Haziran 2023 Sayısı

YAYIN TÜRÜ

Üç Ayda Bir Çıkarılan Yaygın Süreli Yayın
ISSN No. : 2146-488X
Yayın No. : 5660

Dergimiz Basın Ahlak Yasası'na uymayı taahhüt eder. Dergimizde yayımlanan reklamların ve yazıların sorumlulukları sahiplerine ait olup Birliğimizin görüşlerini yansıtmamaktadır. Dergide yayımlanan yazılar kaynak gösterilmek koşuluyla diğer yayın organlarında yayımlanabilir. Gönderilen yazılar yayımlansın, yayımlanmasın yazarına iade edilmez. Dergimiz TDK imla kurallarına uymaktadır. Dergimiz ücretsiz dağıtılır.

Dergimiz 1.000 adet basılıp dağıtılmaktadır.

İçindekiler

Başyazı Savaş AKCAN	1
Künye	2
TÜRKTOB'dan Haberler	3
Alt Birliklerden Haberler	12
Basında TÜRKTOB	35
Tarım Sözlüğü	36

YENİ YÜZYILINDA TÜRKİYE TARIM VE TOHUMCULUK ZİRVESİ

15 Haziran 2023 / İstanbul

Savaş Akcan

Türkiye Tohumcular Birliği (TÜRKTÖB) ve Güvenilir Ürün Platformu tarafından İstanbul Ticaret Borsası ev sahipliğinde düzenlenen Yeni Yüzyılda Türkiye Tarım ve Tohumculuk Zirvesi 15 Haziran 2023 tarihinde yapıldı.

Zirveye dönemin Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Dr. Nihat Pakdil, TÜRKTÖB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, İstanbul Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kopuz, TÜRKTÖB'a bağlı alt birliklerin yönetim kurulu başkanları, Güvenilir Ürün Platformu Başkanı Celal Toprak, Tarım ve Orman Bakanlığında yetkililer ve gazeteciler katıldı. Program, çevrim içi olarak tüm katılımcılara açık düzenlendi. Açılış konuşmalarının ilkinin İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ali Kopuz yaptı.

duğu Tahmin Edilen Tohumların Çimlenebilme Kabiliyetlerinin Araştırılması Projesi"nden söz etti.

Ali Kopuz

Celal Toprak

Güvenilir Ürün Platformu Başkanı Celal Toprak ise özetle, **"Tohumcularla yıllardır doğru bilinen yanlışlar üzerinde çalışıyoruz. Oldukça mesafe aldık. Tarım Bakanlığımız da son dönemdeki önemli paydaşlarımızdan biri. Bu zamana kadar 7 toplantı yaptık. Bundan sonrada toplantılarımız devam edecek."** dedi.

TÜRKTÖB Başkanı Savaş Akcan ise açılış konuşmasında şu ifadelerle yer verdi:

"Tohumculuk sektörü bilinen şekliyle sadece tohumdan oluşmuyor. Tohum, fide, fidan, süs bitkileri üretiminden, yeni çeşit geliştirme yani bitki isla-

Kopuz, konuşmasında İstanbul Ticaret Borsasının 2012 yılında Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü (TAGEM) desteği ve Yeditepe Üniversitesi iş birliği ile başladığı "50 Yılda Daha Eski Ol-

hından, bu ürünlerin üretiminden, sanayisinden, pazarlamasına kadar çok geniş bir alanı temsil ediyoruz.

Bu temsiliyeti Türkiye Tohumcular Birliği ve 7 alt birliği ile birlikte gerçekleştiriyoruz. Birliğimiz ve alt birliklerimizin hepsi kamu kurumu niteliğinde meslek üst kuruluşu olarak 15 yıldır hizmet veriyor. Üye sayımız 75 bini aşmış durumda.

Biz tohumculuk endüstrisi olarak tam anlamıyla yani içini tam olarak doldurarak yerli ve milli bir sektör olmak için yoğun çaba gösteriyoruz.

Üretimi esas alan bir ekonomik sektörün başarısının ana unsuru üretim verileridir. Tohumculuk sektörü olarak üretim rakamlarımız her yıl artıyor.

Tohum, fide, fidan ve süs bitkilerinde her sene üretim miktarımız ve kalitemiz yükseliyor.

2022 yıl sonu itibarıyla 1.361.336 ton sertifikalı tohumluk, 137 milyon adet meyve fidanı, 2 milyon adet asma fidanı, 6 milyar adet sebze fidesi, 91 milyon adet çilek fidesi ve 2 milyar adet süs bitkisi ürettik. Sertifikalı tohum üretiminde son 10 yılda %100, fidan üretiminde son 10 yılda %300, fide üretiminde son 10 yılda %95, süs bitkileri üretiminde son 10 yılda %75 artıştan söz ediyoruz.

Yine üretimi esas alan ekonomik bir sektörün diğer önemli unsuru ise kaliteli üretimin kanıtlarından biri olan dış ticaret verileridir.

Önce tohumdan başlayalım. On yıl önce 120 milyon dolar olan ihracatı, 232 milyon dolara yükseltmişiz.

Yine on yıl önce 67 milyon dolar olan dış ticaret açığını kapatmış üstüne neredeyse bir o kadar daha koyup 2022 yılında 63 milyon dolar dış ticaret fazlası vermişiz. Fidan ihracatımız ise son 10 yılda 3 milyondan 35 milyon dolara yükselmiş. İthalat ise 6 milyon dolar civarında devam etmiş.

Süs bitkilerinde 10 yıl önce 75 milyon dolar olan ihracat, 120 milyon dolara çıkmış. Aynı yıllar içinde 73 milyon dolar olan ithalat ise 46 milyon dolara gerilemiş. Sektörün tamamını derleyecek olursak 386 milyon dolar ihracat, 223 milyon dolar ithalatımız var. 2018 yılında ilk kez ihracatımız ithalatı geçti.

2022 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı %173 oldu. Dolayısıyla sektörümüzün dışa, ithalata bağlı olduğunu söylemek mümkün değildir. Tam

tersi, görüldüğü üzere net ihracatçı bir sektörüz. Türkiye'miz stratejik ürünlerin tohumluklarında çok güçlüdür.

Ülkemizin tohum üretiminin ihtiyacımızı karşılama oranı örneğin; buğdayda %97, mısırdaki %259, ayçiçeğinde %755, şeker pancarında %91, arpada %70, baklagillerde ise kuru fasulye, mercimek ve nohutta %100'ün üzerindedir.

Ama biz bu artışlarla yetinmek istemiyoruz. Orta ve uzun vadede ise en büyük hedefimiz özellikle milli çeşitlerimizin üretiminin ve çiftçimiz tarafından kullanımının artmasıdır.

Tüm tohum çeşitlerimizin %100 milli, yani Türk bitki ıslahçıları tarafından, yerel genetik kaynaklarla geliştirilmiş ve yerli firmalarımız tarafından Türkiye'de üretilen tohumlar olması için yoğun gayret gösteriyoruz.

Tohumculuk sektörünün en önemli ihtiyacı, araştırma geliştirme (AR-GE) çalışmalarının yeteri kadar ve sürekli yapılabilmesi ve üretilen bilgi ve teknolojinin sektör tarafından kullanılabilmesidir.

Bu kapsamda en önemli konu ise bitki ıslahı çalışmaları, tohum bilimi ve tohum teknolojileri alanında yapılan araştırmalar ile çeşit geliştirme çalışmalarıdır. Ayrıca yatırım ve işletme kredilerinin üst limitlerinin tüm tohumculuk sektörü için 100 milyon liraya çıkarılması ve vadelerinin uzaması temel taleplerimiz arasındadır."

Dönemin Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Dr. Nihat Pakdil ise tarım sektörünün dijital teknolojiyi kullanması gerektiğini belirtti.

Pakdil kısaca, "Tohumculuk sektörünü üretimin ana kaynağı olarak kabul ediyoruz. Tohum, tek başına verimlilik ve kalite için başlı başına bir faktör. Geçen sene bitkisel üretim açısından rekor kırdık. AR-GE faaliyetleri tarım için çok önemli. Özel sektörümüzden memnunuz. Devletimizin sektöre

Dr. Nihat Pakdil

destekleri devam edecek. Bu zamana kadar 4 milyar TL'yi aşmış bir destek sağladık. 2022 yılında ithalat ve ihracat gerçekleşmesi yüzde 31'deyken, bu yıl bu rakam %137'de. Cumhuriyet tarihi rekorunu kırdık. İslahçı haklarında şu ana kadar 3 bin 131 başvuru alındı ve bunlardan 2 bin 243 bitki çeşidi koruma altına alındı. Bu koruma altına alınan bitkilerin %50'si yerli ıslahçılar tarafından geliştirildi. **Gelişen teknolojiyi kullanacağız. Yerimizde durmayacağız."** ifadelerini kullandı.

Açılış konuşmalarının ardından TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan yaptığı sunumda hibrit tohum, GDO tartışmaları, sertifikalı tohumun patent ile karıştırılması, yerel çeşitlerin kullanımının yasak olduğunun sanılması, Türk tohumculuk sektörünün uluslararası tekellerin güdümünde olduğu asılsız iddiası gibi pek çok konuya açıklık getirdi.

Selami Yazar

Yeni Yüzyılında Türkiye Tarım ve Tohumculuk Zirvesi'nin 1. oturumunda ilk sözü Bitki İslahçıları Alt Birliği (BİSAB) Yönetim Kurulu Başkanı Selami Yazar aldı. BİSAB Başkanı Selami Yazar özetle şöyle konuştu: **"Tarımsal üretimin kaynağı olan tohumun niteliği**

çok önemlidir. İnsanlığın yaradılışından bugüne kadar bitki ıslahı devam etmektedir. İnsanlık var olduğu sürece bitki ıslahı devam edecek. Bildiğiniz gibi küresel iklim değişikliğinin etkileri artarak devam ediyor. Bitki hastalıkları değişiyor, zararlılar değişiyor. Özetle bitkilerin küresel iklim değişikliğine verdiği tepkiler değişiyor. Diğer yandan da dünya nüfusu hızla artıyor. Biz bitki ıslahçıların temel görevi bu değişen şartlara uygun yeni tohumları geliştirmek.

Unutmamak gerekir ki tohum aynı zamanda bir teknolojidir. Bitki ıslahı da sabır, yoğun emek ve yüksek yatırım gerektiren bir iştir. Ayrıca bir ıslahçı bilimin her alanını kullanmak zorundadır. Bitki ıslahçısı genetiği, ekolojii, çevreyi, hastalığı, zararlıyı ve bunların etkileşimlerini bilmek zorundadır.

Temel amacımız sadece kendimize yetmek değil. Tüm dünyaya tohum ıslahı teknolojilerini de ihraç etmek için çalışıyoruz.

Bitki İslahçıları Alt Birliğinin üyeleri bitki ıslahı yapan kişiler ve firmalardır. Toplam 363 üyemiz var. Dünyadaki bütün gelişmeleri takip edip uygulayan, akademik seviyesi çok yüksek bir meslek grubuyuz. İslah başta olmak üzere tüm AR-GE faaliyetleri yüksek bütçe gerektirdiği için biz başta Tarım ve Orman Bakanlığı ve TÜBİTAK olmak üzere ilgili tüm kurumlardan projelerimize daha çok ve uzun süreli destek bekliyoruz. Teknoloji geliştiren, bitki ıslahı yapan firmalarımızın vergi muafiyeti taleplerinin karşılık bulmasını istiyoruz."

Ahmet Dündar

Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği (SÜSBİR) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet Dündar ise katılımcılara şöyle seslendi:

"Pandemi döneminde süs bitkileri sektörünün ürünlerinin neredeyse gıda kadar önemli olduğu ortaya çıktı. İnsanlarımız bahçelerinde hatta balkonlarında tekrar süs bitkileriyle bir anlamda doğayla buluşma gayreti içinde oldular ve bunu da başardılar.

Süs bitkileri artık bir lüks tüketim maddesi değildir, bir ihtiyaçtır. 25 milyar dolar olan dünya süs bitkileri ihracat pazarından daha çok pay almalıyız. 75 milyon dolar olan ihracatımızı 10 yıl içinde 120 milyon dolara çıkarmışız. 72 milyon dolar olan ithalatı ise yine son 10 yılda 46 milyon dolara düşürmüşüz. Ama dediğim gibi dünya ticaretinden daha çok pay almalıyız.

Sektörün en önemli sorunu KDV oranının yüksekliğidir. Diğer üretim materyallerinde KDV %1 iken süs bitkilerinde %20 olarak devam ediyor. Avrupa ülkelerinde süs bitkileri sektörünün KDV oranı, genel KDV oranlarının ortalama olarak 3'te 1'i kadardır. Ve biz bu ülkelerle mücadele ediyoruz. Süs bitkileri üretimlerinin yapıldığı bölgelerde arazi fiyatları çok yüksek. Biz devletten bedava arazi istemiyoruz. Süs bitkileri üretimi organize sanayi bölgelerinin bir an önce bitirilmesini bekliyoruz. Hazine arazilerinin binde 1 rayiç bedelle süs bitkileri ve tıbbi ve aromatik bitkiler üretimine tahsis edilmesi ile ilgili yasal düzenlemeden sektörümüz yararlanamıyor. İşçi ve nitelikli eleman sorunumuz da devam ediyor. Yeni neslin ne yazık ki bu işlere ilgisi ve merakı yok. Bu sorun ivedilikle çözülmeli."

Hürşit Nallı

Fidan Üreticileri Alt Birliği (FÜAB) Yönetim Kurulu Başkanı Hürşit Nallı ise fidancılık sektörüne ilişkin özetle şu bilgileri verdi:

"Meyve fidancılığı 1940'lı yıllarda başlıyor. 5-6 türde başlayan üretim bugün çok üst düzeye ulaştı.

Dünyada üretilen 138 meyve türünün 75'ini ülkemizde üretebiliyoruz. Elma, armut, ayva, ceviz, kiraz, erik, kayısı ağırlıklı olmak üzere toplam 26 tür geniş üretim ve ticari hacme sahiptir.

2012 yılında 45 milyon adet meyve fidanı üretimimiz varken 2022 yılında bu rakamı 140 milyon adede çıkardık.

Dünya ihracatında 8., ithalatında ise 48. sıradayız. Toplam 52 ülkeye ihracat yapıyoruz. 36 milyon dolar ihracata karşılık 7 milyon dolar ithalatımız var. İhracatın daha da geliştirilmesi için Mersin başta olmak üzere lojistik havalimanlarımızın hayata geçirilmesi gerekiyor.

FÜAB üyesi firmalar da ıslah çalışmaları yapıyor. Özellikle ateş yanıklığına karşı güçlü çeşitler geliştiriyoruz. Doku kültürü laboratuvarlarımız artıyor. Geliştirdiğimiz çeşitleri koruma konusunda yetersiz kalıyoruz. Çeşitlerimizi koruyamadığımız zaman haksız rekabet oluşuyor ve firmalarımızın bir bölümü kurumsallaşmayı sağlayamıyor.

FÜAB'ın 1.012 üyesi var ama bir o kadar da kayıtsız fidan işletmesi var. Denetimler yetersiz. Bu da haksız rekabete yol açan faktörlerden biridir.

Üretim kalitesi açısından Avrupa Birliği standartlarına ulaştık ama ihracatta kısıtlamalar devam ediyor. Haksız ve mantıksız talepleri var. Bahçelerimizin koordinatlarına kadar görmek istiyorlar. Bu sorunun çözümü için kamuoyu oluşturmamız lazım. Meyve tüketimini azaltıcı kampanya ve beslenme önerilerine itibar etmeyin. Her gıdadan olduğu gibi dengeli tüketim ile meyvelerdeki sağlıklı içeriklerden yararlanın. Ne zaman vitamin ve mineral tüketimi arttı, o zaman insan ömrü uzamaya başladı."

Yeni Yüzyılında Türkiye Tarım ve Tohumculuk Zirvesi'nin 2. oturumunu Refleks Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Mehmet Uluğtürkan yönetti. Bu oturumda ilk söz Tohum Dağıtıcıları Alt Birliği (TODAB) Başkanı Aykut Hacıoğlu'nun oldu.

TODAB Başkanı Aykut Hacıoğlu kısaca şu bilgileri verdi:

"TODAB yaklaşık 8 bin üyesiyle tohumun son durağı olarak hizmet veriyor. Tohumu çiftçilerimize bizim üyelerimiz olan tohum bayileri ulaştırıyor ve sonraki süreçlerde çiftçilerimize destek olmaya devam ediyoruz. Her zaman çiftçimizin yanında oluyoruz. Bütün üyelerimiz ziraat mühendisi ve üc-

Aykut Hacıoğlu

retsiz olarak tarımsal danışmanlık yapıyor. 1990'lı yıllarda 180 kilogram olan dekar başına buğday verim ortalaması bugün 280 kilograma çıktıysa, bunda verimli tohum çeşitlerinin geliştirilmesiyle beraber doğru tohum seçimi ve tarladaki teknik işler konusunda bizlerin çiftçimizi doğru yönlendirmesinin de büyük katkısı olduğunu düşünüyoruz. TODAB olarak ülkemizin her köşesine yayılmış yaklaşık 8 bin tohum bayimizin eğitimini, mesleki haklarını ve sosyal ilişkilerini sağlamak ve yönetmek için büyük gayret gösteriyoruz. Gübre ve ilaçta olduğu gibi tohumda da entegre bir izleme sisteminin olması gerekiyor. Şu an uygulanan sistem ne yazık ki bayi ayağında kesiliyor. Bu durum ülke ekonomisine zarar veriyor. Tarım ve Orman Bakanlığımız ile bu sistemin kurulması için görüşmelerimiz sürüyor. Biz TODAB olarak bu konuda teknik anlamda gerekli çalışmaları yaptık ve her fedakârlığa hazırız."

Yıldray Gençer

Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği (TSÜAB) Yönetim Kurulu Başkanı Yıldray Gençer ise katılımcılara özetle şöyle seslendi:

"Tohum sanayicileri ve üreticileri olarak şu an yaklaşık 1.100 üyemizle sektörümüze hizmet veriyoruz.

TSÜAB olarak tohumlukların üretimi, çoğaltımı, çeşit geliştirme ve ıslahı, tohumlukların sertifikalandırılması, ambalajlanması, paketlenmesi, tohumlukların yurt içinde ve yurt dışında tanıtımlarının yapılması, pazarlanması ve dış ticareti gibi pek çok başlıkta çalışan firmalarımızın temsilcisiyiz.

Türkiye ve TSÜAB olarak dünya tohumculuk arenasında söz sahibiyiz. Tohumculukla ilgili uluslararası kurumlara üyeyiz. 100'ün üzerindeki ülkeye 232 milyon dolarlık tohum ihraç ettik.

2022 yılında ilk kez dış ticaret fazlası verdik. İhracatımız ithalatımızı 63 milyon dolar geçti. Bundan önce de kendi ihtiyacımızı üretmemize rağmen ithalat fazla olduğu için dışa bağımlı bir sektör olarak anılırdık. Aslında bu da yanlış bir değerlendirmeydi ama 2022 yılında artık bu parametre de ortadan kalktı. Artık tohumculuk sektörü net ihracatçı bir sektördür.

Medyada tohumculuk ile ilgili konuşanlar tohumcu değil, dahası tohum ve tohumculukla ilgili bilgileri de yok denecek kadar az. Özellikle görsel basında konuşan bu kişiler hem sektörümüze hem üreticimize hem de Türk ekonomisine zarar veriyor. Biz konuştuğumuz zaman ise taraflı damgası yiyoruz ve bu inandırıcılığımızı azaltan bir faktör olarak karşımıza çıkıyor. Oysaki bizler sadece sektör temsilcileri olarak değil, konuyu akademik anlamda da çok iyi bilen, yıllarını bu işe vermiş profesörlerimizle de çalışıyoruz. Bu değerli bilim insanlarının da genel medyada sesi duyulmuyor.

2022 yılında yaklaşık 1 milyon 400 bin ton sertifikalı tohum ürettik. 20-25 yıl öncesine gittiğimizde 100 bin tonları konuşuyorduk. Pandemi dönemi, savaşlar, ekonomik krizler tohum üretimimizi etkilemedi. Her yıl üzerine katarak ürettik. Bu başarı kendiliğinden olmadı. Tarım ve Orman Bakanlığımızın destekleri ile birlikte Türk tohumculuk sektörünün başarısıdır bu."

Tohum Yetiştiricileri Alt Birliği (TYAB) Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Ömer Güler ise konuşmasına tohum yetiştiricisinin tanımını yaparak başladı.

TYAB Başkanı Hacı Ömer Güler, "Tohum yetiştiricisi, sözleşmeli olarak tohum üreticileri adına toprak hazırlığından başlayıp biçim zamanına kadar o ürünün bütün safhalarını özenle yapan gerçek veya tüzel kişilerdir.

Hacı Ömer Güler

TURKTOB'a bağlı 7 alt birlikten biri olan TYAB; 72 ilde 65.700 üyesi ile faaliyet göstermektedir. Üyelerimiz, Türkiye'nin tohum ihtiyacını karşılamakla beraber 100'ü aşkın ülkeye tohum ihracatına da büyük katkı sağlamaktadır.

Türkiye'de faaliyet gösteren sözleşmeli üretim yapan tüm 'Tohum Yetiştirici Belgesi'ne sahip kişi veya tüzel kişilerin TYAB'a üye olmaları yasal bir zorunluluktur.

Tohum üretmenin yanında üyelerimiz arasında iletişim ve dayanışmayı sağlamak, seminer, çalıştay vb. eğitim faaliyetlerinde bulunmak, kitap ve süreli yayınlar hazırlamak, sektörün gelişmesi için yatırımlar yapmak, üyelerimiz ile kamu kurum ve kuruluşları arasında iş birliği ve koordinasyon sağlamak ana görevlerimiz arasındadır.

Tohum yetiştiricilerinin sorunlarını yerinde tespit edip çözüm önerileri geliştirmek için bölgesel istişare toplantıları düzenliyoruz. Her yıl artık gele-

neksel hâle getirdiğimiz, ülkemizin her köşesinden çiftçilerimizin, Tarım ve Orman Bakanlığı başta olmak üzere ilgili her kurumun en üst düzey temsilcilerinin, çoğunda Tarım ve Orman Bakanının katıldığı yaklaşık 2 bin kişilik büyük çalıştaylar yapıyoruz. TYAB olarak eğitime büyük önem veriyoruz. Hep atadan, babadan kalma yöntemlerle çiftçilik yapmaya çalıştık. Artık bu dönem değişti. Gelişmiş ülkelerin çiftçileri gibi ürün ve girdi planlaması yapabilen, finansal okur yazarlığı üst düzeyde olan, son teknoloji ürünleri kullanabilen çiftçilerimizin sektörümüzde daha hâkim olması için Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü ve Eğitim Yayın Dairesi Başkanlığı ile birlikte Uygulamalı Çiftçi Eğitim Merkezi Projesi kapsamında eğitim çalışmalarını yapıyoruz. Ödüllü proje yarışmalarımızla gençlerimizin tarım sektörüne ilgisini artırmaya gayret ediyoruz. Üniversite öğrencilerinin proje hazırlama yeteneklerini geliştirmeye katkı veriyoruz.

Sektörümüz hakkında doğru olmayan bilgilerle medyada konuşan kişiler sektörümüzü baltalamak isteyen kişilerdir. Ülke çiftçisine, milyonlarca kişinin emeğine yazık oluyor. Bu olumsuzluklara hep birlikte ses yükseltelim. Bu ülke bizim. En büyük savaş gıda üzerine oluyor, olacak. Bu savaşta yenilmemizi isteyenler bunu bilerek yapıyorlarsa ben bunlara vatan haini diyorum." diye konuştu.

"CUMHURİYETİMİZİN 100. YILINDA TOHUMCULUĞUN GELECEĞİ" TEMALI PROJE FİKRİ YARIŞMASI SONUÇLANDI

TÜRKTOB'un düzenlediği "Cumhuriyetimizin 100. Yılında Tohumculuğun Geleceği" temalı proje fikri yarışması sonuçlandı.

Üniversite öğrencilerimizin tohumculuk sektörüne ilgisini artırmak, proje geliştirme bilincini geliştirmek, sektörün ihtiyaçlarını karşılama potansiyeli olan projeleri değerlendirmek amacıyla Cumhuriyetimizin kuruluşu-

nun 100. yılı etkinlikleri kapsamında TÜRKTOB tarafından düzenlenen proje fikri yarışması sonuçlandı.

Yarısmada dereceye giren öğrencilerimiz Ankara'ya davet edildi. TÜRKTOB Yönetim Kurulu Toplantısı'nın bir bölümüne katılarak projeleri hakkında bilgi veren öğrencilere daha sonra ödülleri takdim edildi.

Yarısmaya katılan tüm öğrencilerimize teşekkür ediyoruz.

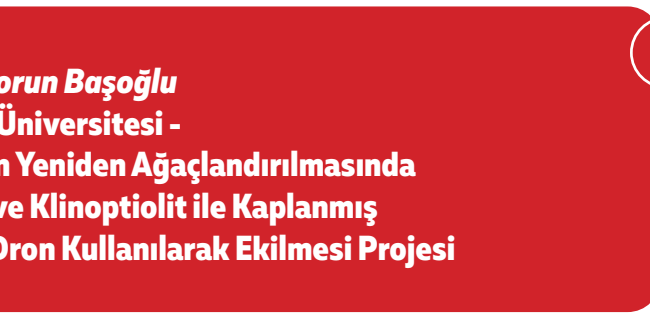
Ayşe Karabulut
- Uşak Üniversitesi -
Öğütülmüş Kenevir Sapı ile
Hazırlanan Malzemenin
Tohum Kaplamada
Kullanımının Araştırılması
Projesi

Büşra Şeyben
- Selçuk Üniversitesi -
Capsule Projesi
(Tohumculuk ile İlgili
Çeşitli Alanlarda Kullanılmak Üzere
Tasarlanmış İçinde
Tohumların Bulunduğu Kapsül Kutu)

Ayşe Torun Başoğlu
- Uşak Üniversitesi -
Yanan Orman Alanlarının Yeniden Ağaçlandırılmasında
Karpuz Kabuğu Külü ve Klinoptolit ile Kaplanmış
Orman Ağaç Tohumlarının Dron Kullanılarak Ekilmesi Projesi

Özge Karaçay
- Marmara Üniversitesi -
Tarım için Süper Emici Hidrojeller
(Agrısah) Projesi

**Sudenur Sebahat Güneş
Gülay Doğan**
- Marmara Üniversitesi -
Buğday Tohumunun
Verimini İyileştirmeye Yönelik
Pelet Yapma Projesi

**Aleyna Özil
Veli Barak**
- Bülent Ecevit Üniversitesi -
Tuz Çavdarı Bitkisinin Topraktaki
Tuzluluk Sorununun Çözümü için
Kullanılması Projesi

Türkiye Tohumcular Birliği

8 Kasım 2006 tarih ve 26340 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu'na göre kurulmuştur.

Kanun'un Amacı:

Bitkisel üretimde verim ve kaliteyi yükseltmek, tohumluklara kalite güvencesi sağlamak, tohumluk üretimi ve ticareti ile ilgili düzenlemeleri yapmak ve tohumculuk sektörünün yeniden yapılandırılması ve geliştirilmesi için gerekli olan düzenlemeleri gerçekleştirmektir.

TURKTOB
TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ

bisab
bitki islahçıları alt birliği

Bitki Islahçıları Alt Birliği

Adres: Fidanlık Mahallesi Adakale Sokak No.: 22/12 Kızılay / ANKARA
Telefon: 0312 433 30 65-66
Faks: 0312 433 30 06
Web: www.bisab.org.tr
E-mail: bisab@bisab.org.tr

Üye Sayısı

363

Fidan Üreticileri Alt Birliği

Adres: Ehlibeyt Mahallesi Tekstilciler Caddesi Libra Kule No.: 21/8 Balgat / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0312 472 20 14
Faks: 0312 472 81 15
Web: www.fuab.org.tr
E-mail: fuab@fuab.org.tr

1.012

Fide Üreticileri Alt Birliği

Adres: Aspendos Bulvarı No.: 37 Kat: 1 Daire: 6 ANTALYA
Telefon: 0242 312 25 05
Faks: 0242 311 28 31
Web: www.fidebirlik.org.tr
E-mail: info@fidebirlik.org.tr

229

Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği

Adres: Ehlibeyt Mahallesi Tekstilciler Caddesi Libra Kule No.: 21/5 Balgat / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0312 287 21 53 - 54
Faks: 0312 287 21 55
Web: www.susbir.org.tr
E-mail: susbir@susbir.org.tr

1.039

Tohum Dağıtıcıları Alt Birliği

Adres: Ehlibeyt Mahallesi Tekstilciler Caddesi Libra Kule No.: 21 Kat: 3 Daire: 9/10 Balgat / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0312 418 1695-96 - 0 546 852 5852
Faks: 0312 418 1693 - 97
Web: www.todab.org.tr
E-mail: info@todab.org.tr

7.857

Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği

Adres: Ehlibeyt Mahallesi Tekstilciler Caddesi Libra Kule No.: 21 / Kat: 5 Balgat / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0312 419 35 31 - 21
Faks: 0312 419 35 39
Web: www.tsuab.org.tr
E-mail: tsuab@tsuab.org.tr

1.071

Tohum Yetiştiricileri Alt Birliği

Adres: Ehlibeyt Mahallesi Tekstilciler Caddesi Libra Kule No.: 21 / Kat: 10 Balgat / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0 312 442 39 66
Faks: 0 312 442 89 07
Web: www.tohum.org.tr
E-mail: tohum@tohum.org.tr

65.700

Üye sayıları Ağustos 2023 itibarıyla güncellenmiştir.

TOPLAM
77.271

BİSAB 15. OLAĞAN GENEL KURULU YAPILDI

08-09 Temmuz 2023 / Ankara

Bitki Islahçıları Alt Birliği (BİSAB) 15. Olağan Genel Kurul Toplantısı Ankara'da yapıldı.

Prof. Dr. Ahmet Tamkoç başkanlığında Mehmet Bilir ve Mustafa Serdar Doğan'dan oluşan Divan Kurulu tarafından yönetilen Genel Kurul'un açılış konuşmasını BİSAB Yönetim Kurulu Başkanı Selami Yazar yaptı.

culuk sektörünün devlet tarafından verilen desteklerin tamamını yine sektör için kullandığını ve sektörde ihracatın ithalatı geçtiğini vurgulayan Yazar, yerli ve millî çeşit ve firmaların sayısının artması gerektiğini ifade etti. TÜBİTAK'ın bitki ıslahı alanında daha çok projeyi desteklemesi gerektiğini kaydeden Yazar; TAGEM, özel sektör ve üniversitelerin iş birliklerini geliştirmesinin de çok önemli olduğunu söyledi.

Selami Yazar

Savaş Akcan

BİSAB Başkanı Selami Yazar, konuşmasına; BİSAB Onursal Başkanı Dr. Vehbi Eser, BİSAB Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Eker başta olmak üzere BİSAB'a ve tohumculuk sektörüne emek vermiş kişileri rahmet ve saygıyla anarak başladı.

Yazar ardından BİSAB'ın yaptığı çalışmaları, yürüttüğü projeleri ve hedeflerini anlattı. Bitki ıslahının ve ıslahçıların tarımsal üretim için çok önemli olduğunu, tohum-

TÜRKTÖB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan ise bitki ıslahçıların yaptığı çalışmaların tohumculuk sektöründeki gelişmelerin temeli olduğunu ve BİSAB üyelerinin daha çok desteklenmesi gerektiğini ifade etti.

Savaş Akcan

Dr. Metin Türker

TÜRKTOB Başkanı Savaş Akcan, BİSAB üyelerinin ve tohumculuk sektörünün diğer paydaşlarının maddi kazançtan çok millî tohumculuk için çalıştığını kaydetti. Savaş Akcan, Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğüne (BÜGEM) ve Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğüne (TAGEM) verdikleri desteklerden dolayı teşekkür etti ve bu desteklerin artması gerektiğini söyledi. Akcan, her yıl mali, iki yılda bir de seçimli genel kurul yapmanın her açıdan sektörün üzerinde bir yük olduğunu ve bunun değişmesi gerektiğini de kaydetti. TAGEM Genel Müdürü Dr. Metin Türker ise, bitki ıslahçıların gıda güvenliğinin ve güvencesinin gizli kahramanları olduğunu ifade etti. Tarımın stratejik öneminin arttığını konunun artık millî güvenlik meselesi olduğunu vurgulayan Türker, tohumculuk sektörünün başarı hikâyesi yazmaya devam ettiğini söyledi. Küresel gelişmelerin tohumculuk sektörünün görevlerini artırdığını anlatan Türker, TAGEM olarak sektörün destekçisi olamaya devam edeceklerini ifade etti.

Genel Kurul, gündemin görüşülmesi, onaylanması ve gündem maddelerinin icra edilmesi ile devam etti. Yönetim Kurulu faaliyet raporu, mali raporlar, Denetim Kurulu raporu, gelecek dönem tahmini bütçesi ve çalışma programları Genel Kurul tarafından oy birliği ile ibra edildi. Genel Kurulun ikinci günü BİSAB kurulları ve TÜRKTOB Üst Kurul delegeleri için seçim yapıldı.

FİDEBİRLİK 15. OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISI ANTALYA'DA YAPILDI

05-06 Ağustos 2023 / Antalya

FİDEBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanı M. Kayhan Yıldırım yaptığı konuşmada Yönetim Kurulu olarak 2021-2023 yılları arasında gerçekleştirmiş oldukları faaliyetler hakkında katılımcıları bilgilendirerek, FİDEBİRLİK Genel Kurulunun tüm tarım sektörüne ve ülkemize hayırlı olmasını diledi. Toplantıya katılan temsilcilere, 2022 yılına ait faaliyet raporu, Denetim Kurulu raporu, mali rapor ile 2023 yılı ça-

lışma programı ve tahmini bütçesi hakkında bilgi verildi. 2022 yılına ait raporlar Genel Kurulda yapılan oylamada oy birliği ile ibra edilirken, 2023 yılı çalışma programı ve tahmini bütçesi de yine Genel Kurul tarafından oy birliği ile onaylandı.

6 Ağustos 2023 Pazar günü ise yetkili kurulların seçimi yapıldı.

Seçim sonucunda FİDEBİRLİK yönetim organları şu şekilde oluştu:

Yönetim Kurulu: Aydın Bars, Halil Bedir, Rasim Çavaş, Recep Şevki Özcan, Hüseyin Özen, Nihat Özkan, M. Kayhan Yıldırım

Denetim Kurulu: Özgür Akteke, Hüseyin Pehlivan, Ali Rıza Ünal

Disiplin Kurulu: Cahit Özer, Hayati Özer, Musa Kazım Yaşa

TÜRKTÖB Delegeleri: Aydın Bars, Halil Bedir, Rasim Çavaş, Çiğdem Demirel, Rahmi Kandemir, Recep Şevki Özcan, Hüseyin Özen, Nihat Özkan, Ali İhsan Yetik, M. Kayhan Yıldırım

TÜRKTÖB Hakem Kurulu Temsilcileri: Arif Güvenç, Kadir Kurtar

(Listeler, sandık sonuç tutanağına göre alfabetik soyadı sırasıyla yazılmıştır.)

M. Kayhan Yıldırım

FİDEBİRLİK'TEN AŞILI FİDE TOPLANTISI

14 Haziran 2023 / Antalya

FİDEBİRLİK üyesi kuruluşların temsilcilerinin katılımı ile "Aşılı Fidede Bölgesel Yaşanan Sıkıntılar, Gelecek Dönem Aşılı Fide Pazar Koşulları ve Güncel Ekonomik Durumun Değerlendirilmesi" konulu istişare toplantısı düzenlendi.

FİDEBİRLİK LABORATUVAR TALEBİNİ TEKRAR GÜNDEME GETİRDİ

FİDEBİRLİK, fide sektörünün ihtiyaç duyduğu akredite bitki sağlığı analiz laboratuvarı ve hizmetleri hakkında talep ve önerilerini sunmak üzere Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünü ziyaret etti.

FİDEBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanı M. Kayhan Yıldırım, dönemin Gıda ve Kontrol Genel Müdürü Dr. Durali Koçak, Genel Müdür Yardımcısı Doç. Dr. Yunus Bayram, FİDEBİRLİK Teknik Danışmanı Dr. Meliha Temirkaynak, Antalya Gıda Kontrol Laboratuvarı Müdürü Dr. Özlem Dağaşan, Müdür Yardımcısı Dr. Asuman Sürü Göncü, zirai karantina müdürlükleri ve gıda kontrol laboratuvarlarından sorumlu teknik personel ile yapılan toplantıda, FİDEBİRLİK'in talepleri değerlendirilerek bundan sonraki süreçte izlenecek yol haritası belirlendi.

26 Nisan 2023 / Ankara

MUSUL ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT FAKÜLTESİ DEKANI AKJAMEEL FİDE ÜRETİCİLERİNİ ZİYARET ETTİ

Musul Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sahal Kawkab Ali Aljameel, Kuzey Irak Musul Ziraat Odasından gelen talep ve FİDEBİRLİK'in daveti ile Antalya'da teknik incelemeler yaptı. Konuk Dekan, FİDEBİRLİK üyelerinin tesislerini de ziyaret etti. FİDEBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanı M. Kayhan Yıldırım ile FİDEBİRLİK Teknik Danışmanı Dr. Meliha Temirkaynak'ın da katılımlarıyla özellikle Kumluca ve Aksu bölgelerinde faaliyet gösteren FİDEBİRLİK üyelerinin fide üretim tesisleri ve doku kültürü laboratuvarlarını inceleyen Dekan Aljameel; bölgede bulunan muz, sebze üretim seralarını, sebze tohumu üreten firmaları, Antalya Tohum Sertifikasyon Test Müdürlüğünü ve Antalya Toptancı Hali'ni de ziyaret etti. Ziyaret programı sonrasında Musul Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sahal Kawkab Ali Aljameel ile yapılan değerlendirmede; Türkiye ile Irak arasında özelde fide sektörünün genelde ise tüm tarım sektörünün ikili ilişkilerinin geliştirilmesi ve iki ülke arasındaki tarımsal ticaretin geliştirilmesi amacıyla FİDEBİRLİK ile Musul Ticaret Odası arasında ikili iş birliği yapılması kararlaştırıldı.

10-13 Mayıs 2023 / Antalya

SÜSBİR 15. OLAĞAN GENEL KURULU ANKARA'DA YAPILDI

Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği (SÜSBİR) 15. Olağan Genel Kurulu 12-13 Ağustos 2023 tarihlerinde Ankara'da yapıldı.

Genel Kurul Toplantısı'na; T.C.Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü Tohumculuk Dairesi Başkanı Sezgin Karadeniz, Bakanlık yetkilileri, TÜRKTOB ve alt birlik Yönetim Kurulu üyeleri ve temsilcileri ile SÜSBİR üyeleri katıldı.

TÜRKTOB ve SÜSBİR Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan toplantıda açılış konuşması yaptı. Süs bitkileri sektörünün genel değerlendirmesi ile konuşmasına başlayan Akcan, **"Pandemiyle başlayan ekonomik kriz süreci, deprem ve ülkemizdeki ekonomik buhran, küresel ısınmanın da etkisiyle her sektörü olduğu gibi bizim sektörümüzü de olumsuz etkiledi. Bizim en büyük alıcımız konumundaki belediyeler ve kamu kurumları alımlarını azalttı, sonra peyzaj firmalarının projelerinin ivmesi azaldı şimdi de ihracat kalemlerinde ciddi azalmalar var. Uzun süredir gelen bu sıkıntının başka bir uzantısı da bizde ürün kalitesinin ve standardının sürdürülebilir olmaması. Sektörün en önemli sorunlarından biri KDV. Pandemi sürecinde KDV %8'e düşürülmüştü ve bu süreçte kayıt dışılık oranı da düşmüştü. Şu anda ise Tohumculuk Kanunu altında yer alan ürünlerden sadece süs bitkilerinde KDV %20.**

Önümüzdeki süreçte sektörümüz için en önemli gördüğüm şey kaliteli üretim ve ürün miktarının artma-

sı. Bu ürünleri yurt dışı pazarında satarak ülkemize döviz girişini artırırken kendi gelirimizi de yükseltebiliriz. SÜSBİR olarak da bizler yurt dışı faaliyetlerimizi daha da arttırarak önümüzdeki süreçte ihracata yönelik çalışmalar yapacağız." dedi.

Konuşmasında birlik ve beraberlik mesajı veren Akcan, SÜSBİR Genel Kurul Toplantısı'na katılan üyelere teşekkürlerini sundu ve toplantının hayırlı olması temennilerinde bulundu.

Tohumculuk Daire Başkanı Sezgin Karadeniz yaptığı konuşmada, sektörün önemini altını çizdi. Bakanlık nezdinde sektörün bilinirliğinin arttığının, katma değeri yüksek tarımsal ürünlerden biri olan süs bitkilerinin

Sezgin Karadeniz

daha iyi temsil edilmesi için Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü altında Süs Bitkileri Daire Başkanlığı kurulması konusunda son aşamaya geldiğinin bilgisini verdi.

Karadeniz ayrıca, yapılan görüşmelerle T.C. Ziraat Bankası kredilerinde sektörün finans ihtiyacının göz önüne alınarak üst limitin önümüzdeki dönemde ciddi oranda arttırılacağını belirtti.

SÜSBİR Genel Kurulu, gündemin görüşülmesi ve onaylanması, faaliyet, mali ve Denetim Kurulu raporlarının okunması, görüşülmesi ve ibra edilmesi, 2024 yılı tahmini bütçesinin görüşülmesi ve onaylanması ile diğer maddelerin oy birliği ile karara bağlanmasıyla devam etti. Dilek ve temenniler kısmında üyelerin soruları Yönetim Kurulu tarafından cevaplandı.

13 Ağustos Pazar günü yapılan seçimlerin ardından genel kurul tamamlandı.

ENA (AVRUPA FİDANLIKLAR BİRLİĞİ) GENEL KURULU İSTANBUL'DA YAPILDI

SÜSBİR'in üyesi olduğu ENA'nın (Avrupa Fidanlıklar Birliği) her yıl farklı bir üye ülkede yapılan Yaz Genel Kurulu, bu yıl SÜSBİR ev sahipliğinde İstanbul'da yapıldı. Genel Kurul programı, 15 ülkeden gelen 30 delegenin katılımıyla 25-28 Haziran 2023 tarihlerinde gerçekleşti. Programın 1. gününde Genel Kurul toplantısı yapıldı. Toplantıda gündem konuları kapalı oturumla görüldü. Yönetim Kurulu seçiminin yapıldığı toplantıda, oy birliği ile Yönetim Kurulu Başkanı olarak Hollanda delegesi Henk Raaijmakers ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı olarak Belçika delegesi Van Hulle Tim seçildi. SÜSBİR'i temsilen toplantıya SÜSBİR Denetim Kurulu üyesi ve ENA Temsilcisi Umut Sakarya katıldı. Toplantının ardından, İstanbul ve ülkemiz için çok kıymetli bir değer olan, Dünya'nın tek otoyollar arasına kurulu botanik bahçesi olma özelliğine sahip Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi ziyaret edildi. Programın devamında İstanbul Ağaç ve Peyzaj A.Ş. Alibeyköy Fidanlığı ziyaret edildi. Akşam yemeğinde TÜRKTOB ve SÜSBİR Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan konuşma yaptı. Katılımcılara SÜSBİR adına hoş geldiniz dileklerini ileten Akcan, böyle bir organizasyonda Türkiye'yi temsil etmekten duyduğu onur ve mutluluğu dile getirdi. SÜSBİR olarak yaklaşık 1.000 üye ile üretimde gelinen seviyenin ve ihracatçı bir sektör olduğunun altını çizen

Akcan, yapılacak saha ziyaretlerinde üretimin kalitesini ve çeşitliliğini göreceklerini, bu ziyaretin ticari anlamda da iş birliği sürecine katkısı olacağını belirtti. Akcan, tüm katılımcılara geldikleri için teşekkür etti ve programın iyi geçmesi temennisinde bulundu.

Heyet, programın 3. gününde Türkiye'nin en önemli dış mekan ve özellikle ağaç üretim merkezi olan Sakarya bölgesini ziyaret etti.

Sakarya'da ilk olarak Sakarya Botanik San. ve Tic. A.Ş. fidanlığı ziyaret edildi.

Sonrasında Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası tarafından kurulan SATSO A.Ş. bünyesindeki Sakarya Doku Kültürü Laboratuvarı ziyaret edildi. Süs bitkileri doku kültürü üretimi konusunda teknik bilgilerin aktarıldığı laboratuvar gezisinde, heyet doku kültürü çalışmalarını yakından inceledi.

Son olarak SÜSBİR üyesi Ada Plant Fidanlık Üretim ve Tic. A.Ş. fidanlığı ziyaret edildi. Firma yetkilileri Yasin Otuzoğlu ve Nesrin Otuzoğlu'nun firmanın kuruluşundan bu yana tarihçesini anlattıkları sunumla başlayan ziyaret üretim alanlarının görülmesi ile devam etti. Sektörde öncü firmalardan olan Ada Plant Fidanlık Üretim ve Tic. A.Ş.'nin standardizasyon çalışmaları ve kaliteli üretim misyonuyla ürettikleri ürün desenlerinin çeşitliliği heyet tarafından oldukça ilgi gördü.

TODAB 15. OLAĞAN GENEL KURULU YAPILDI

TODAB 15. Olağan Genel Kurulu 05-06 Ağustos 2023 tarihlerinde Ankara' da yapıldı.

DSİ Genel Müdürlüğü konferans salonunda yapılan Genel Kurula, T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı TAGEM Genel Müdürü Dr. Metin Türker, BÜGEM Tohumculuk Dairesi Başkanı Sezgin Karadeniz, TİGEM Ticaret ve Satın Alma Dairesi Başkanı Senayi Akkaya, TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, BİSAB Yönetim Kurulu Başkanı Selami Yazar, TYAB Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Ömer Güler ve alt birliklerin kurul üyeleri ve temsilcileri ile Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez ve bölge birlikleri idarecileri ile TODAB üyesi tohumluk bayileri katılım sağladı.

Genel Kurulun açılışında konuşma yapan TODAB Yönetim Kurulu Başkanı Aykut Hacıoğlu konuşmasına, 06 Şubat 2023 tarihinde 11 ilimizi etkisi altına alan ve yüz-yılın felaketi olan Kahramanmaraş depreminde vefat eden vatandaşlarımıza baş sağlığı ve yaralanan vatandaşlarımıza geçmiş olsun dilekleriyle başladı.

Hacıoğlu, **"11 ilimizi etkileyen büyük deprem felaketinde maddi ve manevi olarak büyük kayıplar yaşanmıştır. Söz konusu bölgede yaşayan ve faaliyet gösteren üyelerimiz de büyük oranda depremden maddi ve manevi olarak etkilenmiş ve kayıplar vermiştir. Depremin hemen ardından bazı Yönetim Kurulu üyeleri ve Birliğimiz personeli ile birlikte**

bölgeye intikal edilerek yerinde gözlemler ve tespitler yapılmıştır. Ayrıca, Alt Birliğimizde deprem bölgesine yardım malzemesi götürülmüş ve ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmıştır. Bununla birlikte Alt Birliğimiz sekreteryasınca bölgedeki üyelerimizin durumlarına yönelik bir çalışma başlatılmış, deprem mağduriyeti yaşayan 11 ilimizdeki üyelerimizin tamamına ulaşılmaya çalışılarak durum tespiti yapılmış, depremden etkilenen üyelerimizin ihtiyaçları ve istekleri araştırılarak, imkânlar ölçüsünde destek çalışmaları yapılmıştır." dedi.

Hacıoğlu, 2022 yılında gerçekleşen tohumculuk verileri bilgilendirmesinin ardından konuşmasının devamında, **"Üyelerimizin sosyal ve ekonomik haklarının ko-**

Aykut Hacıoğlu

Ayktut Hacıoğlu

runması, haksız rekabetin önlenmesi için, yetkilendirilen tohumluk bayilerinden ilgili alt birliğe üye olmayanların ve yetki almadan kayıt dışı tohumluk satışında bulunanların tespit edilerek kayıt dışı tohumluk faaliyetlerinin engellenmesi amacıyla web sitemizde "Kayıt Dışı Tohum Satış Bildirimi" uygulamasını başlattık. Bu uygulama ile kayıt dışı faaliyet gösteren kişi ya da firmalar, web sitesi üzerinden üyelerimizce Alt Birliğimize iletilmekte olup, intikal eden ihbarlar Bakanlığımıza bildirilerek gerekli tedbirlerin alınması sağlanmaktadır.

Ayrıca, üyelerimizin ticaretini geliştirmek ve satışlarında kendi bölgeleri ile sınırlı kalmayıp ülke geneline satış yapabilmelerini sağlamak amacı ile "Tohum Nerede?" Platformunu kurduk.

Üyelerimizin fazla zaman harcamadan faaliyetlerini etkileyen birçok ekonomik veriye ulaşmalarını sağlamak amacıyla, daha çok tarımsal verileri içeren, "Haftalık Piyasa Analizi" hazırlamaya başladık ve bütün üyelerimize mail yoluyla ulaştırmaktayız." diye konuştu.

TÜRKTÖB Başkanı Savaş Akcan gerek Üst Birlik gerekse alt birlik seçimlerinin 2 yılda bir yapılmasının sektör açısından çok kısa bir süre olduğunu belirterek sözlerine başladı. Akcan konuşmasında, "Son 3 yıldan beri yaşananlara bakacak olursak; önce pandemi başladı, peşinden Rusya-Ukrayna Savaşı, bu sene başında millî felaket deprem ve küresel ısınma ile birlikte öncelikle ülkemiz sonrasında dünya çok ağır sınavlar verdi. Bütün bunlara rağmen biz 2022 senesinde tohum noktasında ihracatı ithalatını geçen bir ülke sıfatına eriştik.

Bu durum Cumhuriyet tarihinde ilk defa başardığımız bir şey. 236-240 milyon dolar ihracata karşılık 166 milyon dolar ithalatın olması bizleri gururlandırdı. Ancak karşı karşıya kaldığımız ekonomik darboğazın, önümüzdeki dönemlerde meydana gelecek olası girdi fiyat istikrarsızlığının özellikle çiftçilerimizi zor bir duruma sürükleyeceği kanaatindeyim. Dolayısıyla bir an önce tedbirlerin alınması gerek-

Savaş Akcan

tiğine inanıyorum." dedi.

BÜGEM Tohumculuk Dairesi Başkanı Sezgin Karadeniz ise özetle şunları ifade etti:

Sezgin Karadeniz

"Tohumculuk sektörü artık çok stratejik bir sektör konumuna gelmiş ve tarım politikalarının merkezinde yer almaktadır. Artık tüm dünya ülkeleri tohumculuğa özel önem vermekte ve tohumculuk sektöründe güçlü olmayan ülkelerin başarılı olma şanslarının da çok düşük olduğunu görüyoruz. Bundan dolayı Bakanlığımız tohumculuğa çok önem vermektedir.

Bakanlığımızın temel politikaları kapsamında; güçlü bir tohumculuk sektörünün oluşturulması, iyi bir yönetim organizasyonunun sağlanması ve yurt içinde ihtiyaç duyduğumuz sertifikalı tohumlukların yine yurt içinden karşılanması, özel sektör ağırlıklı bir sektör oluşturulması, AR-GE yapılı sektörün desteklenmesi ve uluslararası alanda rekabetçi, güçlü ve teknoloji transfer eden bir sektör oluşturulması temel hedefler olarak belirlemiştir. Bu kapsamda çalışmalarımız yürütülmektedir."

Dr. Metin Türker

TAGEM Genel Müdürü Dr. Metin Türker ise, "2018'den sonra her ülke kendi tarım tarihini yeniden yazmaya başladı. Belki birçok ülke bu işlerin farkında bile değildi. Öyle bir durumdayız ki 3 milyara yakın insan

gıdaya erişimde zorluk çekiyor, 1 milyar insan gece yatağa aç gidiyor ama bunun dışında da 1,5 milyar insan da obez. Bu gösteriyor ki dengesizliklerin olduğu bir dünyada yaşıyoruz." dedi.

Türker konuşmasında, dünyadaki iklim değişikliği ile ilgili genel bilgi vererek bu iklim değişikliğinden en çok etkilenen sektörün tarım sektörü olduğu vurgusu ile sözlerine şöyle devam etti:

"Türkiye büyük bir ülke, şanslı bir ülke. Çünkü verimli topraklara sahip. 12.000 endemik bitkinin %40'ı bizim topraklarımızda yetişiyor. Bu bizler için büyük bir nimettir. Tarım, önemi her geçen gün artan hatta birçok ülke için millî güvenlik meselesi

hâline gelen bir sektör durumundadır. Önümüzdeki 30-50 yıllık süreçte mutlaka değişim ve dönüşümle ilgili risk yönetimine dayalı çalışmalarını süratle yapmamız gerekiyor."

Türker, TAGEM bünyesinde gerçekleşen ve önümüzdeki dönemde planlanan projeler hakkında bilgi vererek konuşmasına son verdi.

Genel Kurulun 1. gün oturumu açılış konuşmalarının ardından faaliyet, mali, Denetim Kurulu raporlarının okunması, ibrası, bütçenin kabulü ve diğer gündem maddelerinin görüşülerek karara bağlanmasıyla sona erdi.

TODAB 15. Olağan Genel Kurulu, 06.08.2023 günü kurulların ve Üst Birlik temsilcilerinin seçimleri ile sona erdi.

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU TODAB'I ZİYARET ETTİ

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Köksal Kacır ile Yönetim Kurulu başkan vekilleri Ahmet Ersoy ve Musa Takımcı TODAB'ı ziyaret etti. TODAB Yönetim Kurulu Başkanı Aykut Hacıoğlu ile yapılan toplantıda TODAB faaliyetleri, Tohum Nerede? Platformu ve Türkiye'nin iç ve dış tohumluk ticaretindeki yeri ve önemi konuları ele alındı.

TSÜAB 15. OLAĞAN GENEL KURULU ANKARA'DA YAPILDI

Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği (TSÜAB) 15. Olağan Genel Kurul Toplantısı 29-30 Temmuz 2023 tarihlerinde Ankara'da yapıldı.

Tarım ve Orman Bakanlığı TAGEM Genel Müdürü Dr. Metin Türker, Rehberlik ve Teftiş Başkan Yardımcısı Dr. Dursun Görmüş, Gıda ve Kontrol Genel Müdür Yardımcısı Doç. Dr. Yunus Bayram, BÜGEM Tohumculuk Dairesi Başkanı Sezgin Karadeniz, TÜRKTOB Başkan Yardımcısı ve BİSAB Başkanı Selami Yazar, Bakanlığa bağlı ilgili kurum ve kuruluşların yöneticileri, temsilcileri, TÜRKTOB ve alt birliklerin başkan ve yöneticileri ile TSÜAB üyelerinin yoğun ilgi gösterdiği Genel Kurul Toplantısı, TSÜAB Yönetim Kurulu Başkanı Yıldırım Gençler'in konuşmasıyla başladı. Gençler konuşmasına, yaşadığımız deprem felaketinde kaybettiğimiz TSÜAB Başkan Yardımcısı Ökkeş Yıldırım ve Olgunlar Tohumculuk firmasından Murat Olgun başta olmak üzere tüm deprem şehitlerini anarak başladı. Gençler, Yönetim Kurulu kararıyla TSÜAB ofisindeki toplantı salonuna "**Ökkeş Yıldırım Toplantı Salonu**" adının verildiğini belirtti.

2021 Genel Kurulundan bugüne, Yönetim Kurulu üyeleriyle birlikte tohumculuk sektörüne hizmet edebilmek ve gösterilen güvene layık olmak için inanç ve özveriyle çalıştıklarını aktaran Gençler konuşmasında özetle şunları kaydetti: "**Tohum, tarımsal üretimin altın anahtarıdır. Tohumculuk sektörü ne kadar gelişirse, sertifikalı tohum ne kadar yaygınlaşırsa tarımsal üretimimiz de o denli gelişecektir. Tohumculuk sektörünün bugün yakaladığı başarının temelini baktığımızda; çıkarılan kanunlar ile yapılan yasal düzenlemeleri, 2005 yılında sertifi-**

kalı tohumluk kullanan çiftçilerin desteklenmesini ve 2008 yılından itibaren de sertifikalı tohum üretimine verilen desteği görmekteyiz.

TSÜAB'ın kurulduğu 2008 yılında tohum üreticisi firma sayımız 135'ti, bugün ise firma sayımız 1.071. Yine 2008 yılından bugüne baktığımızda; 290 bin ton olan sertifikalı tohum üretim miktarımızın bugün 1 milyon 361 bin tona ulaşmış olduğunu, 71 milyon dolar olan tohum ihracatımızın 250 milyon doları bulduğunu ve net ihracatçı ülke konumuna geldiğimizi görüyoruz. Bu çok kıymetli bir başarıdır. Emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum ve ayakta alkışlıyorum.

Tohumculuk sektörü olarak büyük bir başarı yakaladık. Ancak bu yeterli değil. Sayın Cumhurbaşkanımızın da söylediği gibi gayemiz, ülkemizin ekilebilir her karış toprağını sertifikalı tohumluklar ile buluşturmak. 1 milyon 361 bin tonla neredeyse ihtiyacımızın yarısı kadar üretim yapıyoruz. Biz altyapı olarak bu üretimin tamamını yapacak kapasiteye sahibiz. Bakanlığımız, sertifikalı tohuma verdiği destekleri üretim maliyetlerimizi göz önüne alarak güncellerse, üretim artış ivmemizi daha da yukarıya taşıyız.

Ziraat Bankası tarafından sıfır faizle verilen sertifikalı tohumluk üretiminde kullanılan yatırım ve işletme kredisi sektörümüz için can suyu olmaktadır.

Yıldıray Gençer

Bakanlığımız ve Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü ile yaptığımız görüşmelerde; tarımsal kredilerin zamanında verilmesi, kredi üst limitlerinin yükseltilmesi, üyelerimizin yaşadığı sorunların giderilmesi, mevcut sistemin güncellenmesi ve kredi uygulama ilkelerinin kurumumuzla paylaşılması gibi konuları gündeme getirdik. Özellikle üst limit artırım ve şubeler arası uygulama farklılıkları konusunda çözüm sözünü aldık.

Sektörümüz hızla büyüyor ve gelişiyor. 2006 yılında o günün şartları göz önünde bulundurularak çıkarılan 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu'nda birtakım değişiklikler yapılarak, gelişen sektörün bugünkü ihtiyaçlarına uygun hâle getirilmesi gerekmektedir. Özellikle Kanun, yönetmelikler ve diğer ikincil mevzuatların güncellenmesi konusunda Bakanlık temsilcilerimiz ile toplantılar yapıp, güncellenmesi konusunda TSÜAB üyelerinin ihtiyaçlarını aktardık. Yakın zamanda bu konuda da güzel haberleri sizlerle paylaşacağız.

Siz değerli üyelerimiz ile çalıştaylar ve istişare toplantıları vesilesiyle sıklıkla bir araya gelmeyi, görüş ve önerilerinizi almayı sürdürüyoruz. Ayrıca bu dönemde aktif olarak saha ziyaretlerine de başladık. TSÜAB Sekreteryasından Teknik Birim uzmanlarımız hem afet bölgesindeki hem de diğer bölgelerdeki üyelerimizi yerinde ziyaret ediyor, tohumluk üretimi sırasındaki iş ve işlemlerle ilgili karşılaşılan sorunları çözüm önerileriyle birlikte raporluyor. Sorunlarınızın çözümü için hemen ilgili kurum ve kuruluşlar ile iletişim sağlıyoruz.

Sektörümüzün süregelen en büyük sorunlardan birisi de Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının sağladığı pek çok destekten NACE kodu uygulaması nedeniyle yararlanamıyor olmamızdır. Biz ismen sanayici olsak da tarımsal faaliyetler arasında değerlendirildiğimiz için KOSGEB desteklerinden ve KDV muafiyeti gibi birçok avantajdan faydalanamıyoruz. Bu sorunun çözümü için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Genel Müdür Yardımcısı'na, ilgili Daire Başkanı'na ve beraberindeki uzmanlara Ankara'da bir işletmemizde tohum sanayisini anlattık. Uzmanlar, bizlerle temas hâlinde bu konunun çözümü için çalışmaya devam ediyor. Umarım yakın zamanda bu konuda da güzel haber alacağız.

TSÜAB web sitemizi güncelleyerek dijital bir web platformu hâline getirdik. Yine daha önce sizlerle bilgisini paylaştığımız ve yakın zamanda faaliyete geçirdiğimiz TSÜAB Tohumculuk Okulu ile doğru bilgiyi yayma çalışmalarımızı hız kesmeden sürdürüyoruz. Hazırlayacağımız video içeriklerini alt yazı desteği ile birden çok dilde izleme imkânı sağlıyoruz. Bu konuda bizlerle paylaşacağınız içerikleri de sabırsızlıkla bekliyor olacağız. Hem TSÜAB web platformuna hem de Tohumculuk Okulu'na mobil uygulamalar üzerinden de kolaylıkla ulaşmanız için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle sektörümüzün bugüne gelmesine katkı sağlayan tüm paydaşlarımıza teşekkür ediyor, Genel Kurulumuzun hayırlı olmasını temenni ediyorum."

Selami Yazar

TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve BİSAB Başkanı Selami Yazar, tohumculuk sektörüne verilen desteklerin ıslah program sürelerine göre düzenlenmesi gerektiğini belirterek özetle şunları kaydetti:

"Geçmişten günümüze baktığımızda Türkiye tohumculuk sektörünün ne denli büyük bir başarıya imza attığını hep birlikte görüyoruz. TÜRKTOB ve bağlı 7 alt birliğimiz ile bu başarıyı daha ileriye taşımak için çalışıyoruz.

Geçtiğimiz yılın verilerine göre sertifikalı tohum üretimimiz 1 milyon 361 bin tona, ihracatımızın ithalatımızı karşılama oranı ise %178'e ulaştı. Bu başarıyı; 1980'li yıllarda özel sektörün önünün açılması, çıkarılan Bitki İslahçıları Kanunu ve Tohumculuk Kanunu ile birlikte Bakanlığımızın da verdiği desteklerle yakaladık.

Ancak biz bu başarıyı yeterli bulmuyoruz. Tarımın doğduğu yer Anadolu topraklarıdır. Öyle bereketli bir coğrafyada yaşıyoruz ki bu toprakların hakkını vermek zorundayız. Tohumculuk sektörü olarak yakaladığımız bu başarıyı sürdürmeliyiz.

Kendi teknolojisini üreten, tohumunu ıslah eden, dünyaya pazarlayan ve ülkesine gelir kazandıran bir sektör olma yolunda ilerlemeliyiz. Başta TÜBİTAK destekleri olmak üzere sektöre verilen desteklerin ıslah proje sürelerine uygun hâle getirilmesi ve artırılarak devam ettirilmesi ve bu proje yapılarının kamu, özel sektör ve üniversiteyi bir araya getirmesi sağlanmalıdır."

BÜGEM Tohumculuk Dairesi Başkanı Sezgin Karadeniz, güçlü bir tohumculuk politikası olmayan ülkelerin bitkisel üretimde başarı şansı olmadığını belirterek şunları kaydetti:

"Türkiye, 23,8 milyon hektar tarım alanıyla üretim kapasitesini her geçen gün artırmakta, 85 milyonluk ülke nüfusu ile birlikte yaklaşık 100 milyonluk bir nüfusun gıda ihtiyacını karşılamaktadır. Aynı

Sezgin Karadeniz

zamanda 30 milyar dolarlık tarım ürünleri ihracatı yaparak tarımsal hasılda dünyanın ilk on ülkesi arasında yer almaktadır.

Dünyada 800 milyondan fazla insan açlıkla mücadele etmektedir ve bu rakam her geçen gün artmaktadır. Toplam tarımsal üretimin, nüfus artış hızı ve üretimde yaşanan kayıplar da göz önünde bulundularak belirli bir oranda artırılması gerekmektedir. Bu alanda üretimin artırılmasının en temel ve güvenilir yolu sertifikalı tohumluk kullanımından geçmektedir. Yoğun teknoloji ve AR-GE gerektiren tohumculuk dünyada çok önemli bir pazar hâline geldi. Bakanlığımız da uyguladığı politikaları içerisinde tohumculuğa özel bir yer vermekte ve sektörün gelişmesi için çalışmalar yürütmektedir."

Doç. Dr. Yunus Bayram

Gıda ve Kontrol Genel Müdür Yardımcısı Doç. Dr. Yunus Bayram, yürüttükleri çalışmalarda tohumculuk sektörünün sekteye uğramaması adına yoğun gayret sarfettiklerini belirterek şunları kaydetti:

"Ülkemiz, 125-130 milyon ton bitkisel üretim kapasitesine sahip. Bu üretimde 170'ten fazla ekonomik önem arz eden kültür bitkisi ve 600'ü aşkın hastalık, zararlı ve yabancı otun yönetimi söz konusu. Gerekli önlemleri almadığımız zaman %50-60 hatta %90'a varan zararlarla karşılaşabiliyoruz. İşte biz de işin tam olarak burasındayız. İç ve dış karantina

tedbirleri ile bu kayıpları azaltmaya çalışıyoruz. Özellikle Uluslararası Tohumculuk Federasyonu (ISF) ile bitki hastalık ve zararlılarının yönetimi konusunda yakın bir çalışmaya ihtiyaç vardır. Özellikle tohumculuk anlamında virüs analizlerinde ortaya çıkan bazı farklılıklar zaman zaman sorunlar da yaratmaktadır. Bu sorunların giderilmesi için siz değerli sektör temsilcileri ile daha yakın çalışmalar yürütmek istiyoruz.”

TAGEM Genel Müdürü Dr. Metin Türker ise, **“Her geçen gün artan nüfusu besleyebilmek için daha fazla üretmemiz gerekiyor. 2050 yılında gıda arzını sağlayabilmek için üretimi en az %60 oranında artırmamız ve suyu tasarruflu kullanmamız lazım. Üretim tohumla başlıyor. Tohum sadece bir ürün değildir, tohum ticarettir, tohum üzerimizdeki giysidir, tohum sanayidir, tohum istihdam kaynağıdır, tohum uluslararası nitelikte bir araçtır. Gelişen ve değişen şartlara baktığımızda tarım alan-**

larımızı ve suyumuzu artıramıyoruz, iklim değişikliğinin önüne geçemiyoruz ancak tarımsal üretimi artırmak istiyoruz. Bunu nasıl yapacağız, tohumla. Biz verimli, kaliteli, biyotik ve abiyotik stres şartlarına dayanıklı, hastalıklara dayanıklı çeşitleri geliştirmek, bunları teknolojileriyle birlikte yerli ve millî hâle dönüştürmek, ticari hâle çevirerek insanlığın ve sektörün hizmetine sunmak mecburiyetindeyiz.” dedi.

Genel Kurul, açılış konuşmalarının ardından faaliyet, mali, Denetim Kurulu raporlarının ve bütçelerin görüşülmesi ve ibra edilmesiyle devam etti.

2. gün yapılan seçim sonuçlarına göre:

Yönetim Kurulu: Yıldırım Gençer, Ahmet Yıldırım, Yunus Yumuşak, Mehmet Tüysüz, Süleyman Yavuz İlgün, Ahmet Yekta Tezel, Turgay Kan, Burak Kırkgöz ve Tolga Demirhan

Disiplin Kurulu: Fahrettin Açıkgöz, Hüseyin Akdoğan, Abdullah Coşkun

Denetleme Kurulu: Ahmet Yücel Ünlü, Serkan Kasapoğlu, Mehmet Uykur

TÜRKTÖB Hakem Kurulu: Serdar Mart, Himmet Fidan

TÜRKTÖB Üst Kurul Delegatesi: Yıldırım Gençer, Burhan Ballı, Ali Çanakçı, Süleyman Yavuz İlgün, Mehmet Ali Sağır, Ahmet Yıldırım, Hasan Taşkın, Tolga Demirhan, Yusuf Demir, Ali Süt şeklinde oluştu.

TOHUM SANAYİCİLERİ ANKARA'DA BULUŞTU - GÖREV DAĞILIMI YAPILDI

29-30 Temmuz tarihlerinde gerçekleştirilen TSÜAB Genel Kurulunda seçilerek göreve gelen Yönetim, Denetim ve Disiplin Kurulu, Hakem Heyeti ve Üst Birlik temsilcileri ile TSÜAB Sekreteryası Ankara'da sektör değerlendirme toplantısında buluştu.

Yıldırım Gençer'in başkanlığında gerçekleşen buluşmada gündem maddelerini; tohumculuk sektörünün son durumu, yeni dönemde yapılması planlanan çalışmalar

ve 2025 ISF Tohumculuk Kongresi hazırlıkları oluşturdu. Karşılıklı görüşlerin paylaşıldığı toplantının ardından Kurullar kendi içlerinde toplanarak görev dağılımlarını gerçekleştirdi.

Yapılan Yönetim Kurulu Toplantısında Yıldırım Gençer güven tazeleyerek yeniden Başkan seçildi. Yeni dönemde Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığını Yunus Yumuşak, Sayman Üyeliği ise Turgay Kan devraldı.

TOHUMCULUK SEKTÖRÜ KONYA'DA BULUŞTU

Yıldıray Gençer

Dr. Mehmet Hasdemir

TSÜAB tarafından, Konya'da faaliyet gösteren tohum firmaları ve sektör temsilcilerinin katılımıyla Tohumculuk Sektörü İstişare Toplantısı düzenledi.

Sektörün yoğun ilgi gösterdiği toplantının açılışını TSÜAB Başkanı Yıldıray Gençer ve dönemin Bitkisel Üretim Genel Müdürü Dr. Mehmet Hasdemir gerçekleştirdi.

TSÜAB Yönetim Kurulu Başkanı Yıldıray Gençer, ekilebilir her karış toprağın sertifikalı tohum ile buluşması gerektiğinin altını çizerek Türkiye tohumculuk sektörünün bu altyapıya sahip olduğunu aktardı.

Konya'nın tohumluk üretiminde önemli bir üs olduğunu belirten Gençer konuşmasında özetle şunları kaydetti:

"Konya ili, ülkemiz tarımı ve tohumculuk sektörü için önemli merkezlerimizden birisi. İzolasyon mesafesi gerektiren türler açısından da en avantajlı üretim alanlarımız yine bu bölgede yer almaktadır. Bölgemizde yoğunluklu olarak arpa, buğday, ayçiçeği, patates ve yonca olmak üzere toplam 850 bin dekara yakın tohumluk üretim alanı bulunuyor.

2023 yılı tohumculuk sektörü için güzel geçiyor. Henüz 40-50 yıllık bir geçmişe sahip olan sektörümüz son 20 yılda yasal ve hukuki altyapı düzenlemeleri ve sertifikalı tohum destekleri ile hızlı bir yükseliş trendi içindedir.

Eskiden ihracatın ithalatı karşılamaasının arasın-

daki makas kapanmak üzere diyorduk. Şimdi ise büyük bir gururla 1 milyon 361 bin ton sertifikalı tohum üreten ve 2023 yılının ilk çeyreğinde dahi 175 milyon dolarlık tohum ihraç eden Türkiye tohumculuk sektörünü ayakta alkışlıyoruz.

Hedefimiz ise ekilebilir her karış toprağımızın sertifikalı tohum ile buluşturulmasıdır. Bu hedef doğrultusunda yaklaşık 3 milyon tonluk bir üretim yapmamız gerekiyor. Genç, dinamik, yenilikçi ve çalışkan sektörümüz bu üretimi yapacak altyapıya sahip. Devletimiz, sertifikalı tohum AR-GE'si yapana, üretene ve kullanan çiftçimize olan desteklerini artırarak sürdürürse bu hedefimize de kısa vadede ulaşacağımıza eminim."

Açılış konuşmalarının ardından düzenlenen panelde; Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Süleyman Soylu "Konya'da Tohumculuk Sektörü", Teatechs Ceo'su ve Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Tunç Emre Toptaş "Tohumculuk 4.0 ve arppha Tohum Bilgi Sistemi" ve Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürü İsmail Çiftci "Tohum Sertifikasyon Uygulamaları" konulu sunumlarını yaptı.

Programın ikinci bölümünde toplantıya katılım sağlayan TSÜAB üyeleri ile istişare toplantısı gerçekleştirildi.

TEKİRDAĞ'DA TOHUMCULUK 4.0 ÇALIŞTAYI DÜZENLENDİ

Yıldray Gençer

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesinde TSÜAB ve TOVAM'ın öncülüğünde "Tohumculuk Sektöründe İnovatif Yaklaşımlar Çalıştayı" düzenlendi. Trakya Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen Çalıştay kapsamında tohumculukta teknoloji kullanımı ile tohumculuk sektörünün yakaladığı yükseliş ve gelecek hedefleri ele alındı.

Açılışını; Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mümin Şahin, Trakya Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Mahmut Şahin, TSÜAB Başkanı Yıldray Gençer ve Trakya Tohumculuk Vadisi Uygulama ve Araştırma Merkezi (TOVAM) Müdürü İsmet Başer'in yaptığı Çalıştay açılış konuşmalarının ardından 2 panel ile devam etti.

Programın açılışında konuşan TSÜAB Başkanı Yıldray Gençer, **"Ülkemiz topraklarına ekilen tüm tohumların sertifikalı olmasını arzu ediyoruz. 2005 yılında sertifikalı tohum kullanan çiftçilerimize ve 2008 yılında bu sertifikaları üreten tohum sanayicilerine verilen desteklerle sertifikalı tohumun önemi ortaya kondu. 2000'li yılların başında 140-150 bin ton seviyesinde olan tohumluk üretim rakamlarımız geçen yılki verilere göre 1 milyon 361 bin ton seviyesine kadar çıktı. Bizim arzu ettiğimiz, ülkemizin her karış toprağının sertifikalı tohum ile buluşması. Bugün yaklaşık 1.100 firmamız ile tüm ihtiyacımızı karşılayacak kadar tohumu üretecek alt yapıya, güce ve üretkenliğe sahibiz.**

Tarımda teknoloji ne kadar önemli ise tohumculukta da aynı şekilde önemli. Tarım 4.0'ın ardından şimdi sıra Tohum 4.0'da. Teknoloji, mesafeleri de ortadan kaldırıyor. Veri ve bilgi olmadan önümüzü göremiyor, doğru kararlar alamıyoruz. Hâl böyle iken, içerisinde bulunduğumuz bilişim çağında tohumculuk sektörü olarak biz de yerimizi aldık. Bu Çalıştayda da tohum üretim sürecinde teknolojinin nasıl kullanıldığını, veri okur yazarlığının ne kadar önemli olduğunu uzmanlardan ve direkt olarak kullanıcılardan dinleme fırsatı bulacağız." dedi.

Açılış konuşmalarının ardından Çalıştayın birinci oturumunda TSÜAB ve ECOSA Başkanı Yıldray Gençer "Tohumculuk 4.0 ve Türkiye Tohumculuk Sektörünün Durumu", TOVAM Müdürü Prof. Dr. İsmet Başer "Tohumculuk ve Bitki Islahı Sektörünün Gelişimi", TRAKTOD Başkanı İbrahim Toruk "Trakya'da Tohumculuğun Mevcut Durumu ve Geleceği" konulu sunumları yaptı.

Çalıştayın ikinci oturumunda ise TeaTechs CEO'su Tunç Emre Toptaş "Tohumculukta Dijital Dönüşüm ile Veri ve Bilgiye Dayalı Sertifikalı Tohum Üretimi" ve "Akıllı Üretim, Satış ve İşletme Yönetim Bilgi Sistemleri", Ziraat Yüksek Mühendisi Umut Yıldırım "Yapay Zekâ Desteği ile Tarımsal Üretim ve Ürün Satış" konularında sunum yaptı.

Çalıştay programı, TSÜAB üyeleri ile istişare toplantısıyla sona erdi.

TSÜAB VE AZARBAYCAN TOHUMCULAR BİRLİĞİ ARASINDA İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI

TSÜAB Başkanı Yıldırım Gençer, Yönetim Kurulu üyeleri Yunus Yumuşak ve Yekta Atalay ile birlikte Azerbaycan Tohumcular Birliği (ATA) Başkanı Madina Aliyeva'yı misafir etti.

TSÜAB tarafından yapılan sunumlar ile Türkiye tohumculuk sektörü hakkında detaylı bilgi paylaşımında bulunuldu.

Ziyarete Türkiye ile Azerbaycan arasında yürütülecek yeni projeler, Azerbaycan'da öğrenim gören ziraat mühendisi adaylarına Türkiye'de uygulamalı tohumculuk eğitimi verilmesi, tohumculuk sektöründe yeni teknolojiler kullanılarak verimliliğin artırılması ve ilgili mevzuatların iyileştirilmesi gibi iş birliği konuları gündeme taşındı.

Madina Aliyeva TSÜAB ziyaretinin ardından TÜRKTOB ve ECOSA yönetim kurulları ile bir araya gererek Azerbaycan Tohumcular Birliği adına ECOSA'ya üyelik başvurusu yaptı.

TÜRK TOHUMCULARI CAPE TOWN'DA DÜNYA TOHUMCULARI İLE BULUŞTU

TSÜAB'ın yürüttüğü Sebze ve Hububat Tohumculuğunun Geliştirilmesi URGE Projeleri ve Sektörel Ticaret Heyeti katılımcıları, Cape Town'da düzenlenen ISF Dünya Tohumculuk Kongresi'nde dünyanın dört bir yanından gelen tohumculuk şirketleri ile bir araya geldi.

Dünyanın dört bir yanından tohumculuk şirketlerinin bir araya gelmelerini sağlayan ve sektörün en önemli faaliyetlerinden biri olan ISF Kongresi'ne, Türkiye tohumculuk sektörünü temsilen TSÜAB Yönetim Kurulu üyeleri ile 52 temsilci katılım sağladı.

ISF Genel Kurul Toplantısı'nda ISF İcra Kurulu Üyeliğine

seçilen TSÜAB üyesi May Tohum Yetkili Temsilcisi Hamdi Çiftçiler'i tebrik eder, görevinin ülkemize ve sektörümüze hayırlı olmasını temenni ederiz.

TSÜAB HEYETİ İTALYAN TOHUMCULUK SEKTÖRÜNÜ YERİNDE İNCELEDİ

TSÜAB'ın T.C. Ticaret Bakanlığından URGE Tebliği kapsamında aldığı destekle yürütmekte olduğu Hububat Tohumculuğunun Geliştirilmesi-II Projesi'nin yurt dışı pazarlama faaliyeti İtalya'da gerçekleştirildi.

İtalya tohumculuk sektörünün yapısı, tohumculukla ilgili kurumların işleyişi ve özel sektör firmaları ile iş birliği olanaklarının görüşülmesi amacıyla düzenlenen heyete 10 firma temsilcisi ile TSÜAB Yönetim Kurulu ve Sekreteryasından katılım sağlandı.

Heyet kapsamında; İtalya Tohumcular Birliği (ASSOMENTI), Bologna Üniversitesi Tarım ve Gıda Bilimleri Bölümü Tohum Araştırma ve Analiz Laboratuvarı (LaRAS) ile İtal-

ya'nın önde gelen tohum firmalarının üretim parselleri ve işleme tesisleri ziyaret edildi.

Ziyaretler sırasında; 100. yılını kutlayan ve hububat, endüstri bitkileri, yem bitkileri ve sebze olmak üzere 155 üyeye sahip olan Assosementi'nin alanında uzman personelleri İtalyan tohumculuk sektörüne yönelik sunumlar yaptı. Heyet, Assosementi ziyaretinin ardından 1924 yılında ISTA akreditasyonu alan Bologna Üniversitesi Tarım ve Gıda Bilimleri Bölümü Tohum Araştırma ve Analiz Laboratuvarını ve CREA-GB Enstitüsünün Gen Bilimleri Araştırma Merkezini ziyaret ederek yürütülen çalışmalar hakkında bilgi aldı.

TSÜAB 2023 YILI STAJ PROGRAMI ANKARA'DA BAŞLADI

TSÜAB tarafından tohumculuk alanında bilgi sahibi ziraat mühendislerinin yetişmesine destek amacıyla düzenlenen staj programı, 38 öğrencinin katılımı ile Ankara Uluslararası Tarımsal Eğitim Merkezinde (UTEM) başladı. Staj Programı'nın açılışını yapan TSÜAB Başkanı Yıldırım Gençler, tohumculuk sektörünün hızlı bir ivmeyle büyüdüğünü ve alanında uzmanlaşmış ziraat mühendisi ihtiyacı duyduğunu belirterek şunları kaydetti:

"Ülkelerin bağımsızlıklarını koruyabilmeleri için gıdaya ve gıdanın temel girdisi olan tohuma sahip olmaları gerekmektedir. Bizler artık kendi ihtiyacını karşılayan ve 117 ülkeye ihracat yapan güçlü bir sektörün paydaşlarıyız.

Sayısı bini geçen tohumculuk şirketimiz AR-GE, üretim, dağıtım ve pazarlama konularında kapasitelerini her geçen gün artırmaktadır. Bu gelişimin doğal bir sonucu olarak tohumculuk alanında uzmanlık sahibi teknik personel ihtiyacı da artmaktadır.

Bu ihtiyaçtan yola çıkarak; tohumculuk sanayisinin nitelikli ve alanında uzmanlaşmaya yönelmiş ziraat mühendisi ihtiyacının karşılanmasını sağla-

mak gayesiyle 2010 yılından bu yana staj programı uygulamasını başlattık.

Staj süreciniz boyunca tohum firmalarımızın yürütmüş olduğu çalışmalarını yerinde inceleme fırsatı bulacaksınız. Aynı zamanda bir meslektaşınız olarak bunun önemli bir fırsat olduğunu unutmanızı, dikkatli ve gayretli olmanızı, kendi ilgi alanınıza giren ve yatkın olduğunuz tohumculuk faaliyetlerini en kısa zamanda belirleyerek bu alanda bilimsel ve teknik bilgi seviyenizi artırmanızı tavsiye ediyorum."

Staj programı, açılış konuşmalarının ardından tohumculuk sektörü paydaşlarının yaptığı sunumlarla devam etti.

TYAB 16. OLAĞAN GENEL KURULU ANKARA'DA YAPILDI

12-13 Ağustos 2023 / Ankara

Tohum Yetiştiricileri Alt Birliği (TYAB) 16. Olağan Genel Kurul Toplantısı yapıldı.

Toplantıya, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı Av. Ahmet Aydın, milletvekilleri Orhan Erdem, Cengiz Aydoğdu, Cengiz Demirkaya ve Hasan Sert, TAGEM Genel Müdürü Dr. Metin Türker, TÜRKTOB Başkanı Savaş Akcan, alt birlik başkanları, Bakanlık daire başkanları, kurum müdürleri ve ülkenin dört bir yanından TYAB üyeleri katıldı. Genel Kurulun açılış konuşmasını, TYAB Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Ömer Güler yaptı.

Konuşmasına, yaşadığımız deprem felaketinde kaybettiğimiz canları anarak başlayan Hacı Ömer Güler, "**Ülkemize ve üyelerimize bir kez daha geçmiş olsun dileklerini iletiyor, deprem nedeniyle aramızdan ayrılan ve ömrünü ıslaha ve millî tohumculuğa ada-**

mış paydaşlarımıza ve tüm sektör mensuplarına başsağlığı diliyorum.

Tohumculuk sektörü olarak, ülkemizin tohum ihtiyacını karşılamak için önemli bir misyon üstleniyoruz. Sertifikalı tohumluk üretimi ve kullanımını son 15 yılda yaptığımız çalışmalarla %800 artırarak 1 milyon 325 bin tona ulaştırdık. Bu başarıda emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Sektörümüz, ulusal ve uluslararası düzeyde rekabet edebilir bir konuma geldi. İthalat ve ihracattaki dengeyi olumlu yönde etkilemek adına önemli adımlar attık. Tarım sektörümüzü daha da güçlendirmeye yönelik çabalarımız devam ediyor.

İklim değişikliği ve diğer zorluklar karşısında sektörümüzü daha dirençli hâle getirmek adına AR-GE çalışmalarına daha fazla kaynak ayırmalı, dijital teknolojileri yaygınlaştırmalıyız.

Uygulamalı Çiftçi Eğitim Merkezi gibi projelerle çiftçilerimizin bilinçlenmesine katkı sağlıyoruz. Tohumculuk Kanunu ve ilgili mevzuatların güncellenmesi için çaba sarf ediyor, tarım sektörümüzü daha da ileri taşımayı amaçlıyoruz. Bugüne kadar elde

Hacı Ömer Güler

ettiğimiz başarıda emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Genel Kurulumuzun ülkemize, milletimize ve sektörümüze hayırlı olmasını diliyorum." dedi. TYAB Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Ömer Güler'in ardından kürsüye çıkan TÜRKTOB Başkanı Savaş Akcan ise şöyle konuştu:

"Sayın TYAB Yönetim Kurulu Başkanımız, güçlü ve kapsamlı bir sunum gerçekleştirdi. Hem süreci özetledi hem de temel sorunlara dikkat çekti. Bakan ve milletvekillerinin desteklerini beklediğini vurgulayarak, son dört yılın zorluklarına değindi. Pandemi, savaş, doğal afet ve ekonomik kriz gibi zorlukların üstesinden gelmeye çalıştık. Tarım emekçileri olarak, ülke ve vatandaşlarımıza karşı sorumluluğumuzu yerine getiriyoruz. Ancak, maliyetler yüksek ve mevcut fiyat politikalarıyla bu zor. Bu nedenle Tarım ve Orman Bakanlığının desteğine ihtiyacımız var. Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi devletin sübvansiyonları çok önemli. Son dört yılda birçok kritik dönemi başarıyla aştık. Tohum ithalatının %35 üzerinde tohum ihracatı yaparak bu başarıyı elde ettik. Süs bitkisi, fide, fidan ve tohum ihracatı ithalatı geçti."

TYAB 16. Olağan Genel Kurul toplantısına ev sahipliği yapan TAGEM Genel Müdürü Dr. Metin Türker ise özetle şunları söyledi:

"Tohum Yetiştiricileri Alt Birliği üyeleri, sizleri burada ağırlamaktan mutluluk duyuyorum. 16. Olağan Genel Kurulun sonuçlarının ülkemize ve insanlığa hayırlar getirmesini temenni ediyorum. Saygı değer katılımcılar, son yıllarda tarım sektöründe büyük değişimler yaşandığını görüyoruz. İklim değişikliği ve diğer zorluklarla mücadele etmek zorundayız.

Tarım, stratejik bir alan hâline geldi. Nüfus artarken tarım arazileri azalıyor. Tohumculuk ve AR-GE çalışmaları önemlidir. TAGEM'in önemi büyük, 130 yıllık deneyimi ve araştırmaları ile öne çıkıyor. Kuraklık ve iklim değişikliği gibi zorluklarla başa çıkmak için yerli ve dayanıklı tohumlar geliştirmeliyiz. Türkiye tohumculukta başarılı bir hikaye yazıyor. Tohumlarımızın değeri büyük, hem beslenmeyi hem ekonomiyi etkiliyor. Verimliliği artırmak ve yerli tohumlarımızı korumak önemli. Altyapı eksikliklerini gidermeli, güçlü örgütler kurmalı ve sürdürülebilir üretim modelleri oluşturmalıyız. Ayrıca su kaynaklarını verimli kullanmalıyız. Türk tarımının güçlenmesi için altyapı, örgütlenme ve sürdürülebilirlik üzerine çalışmalıyız. TAGEM'in 2030-2050 vizyonunu yeniden çizmeliyiz. Tüm paydaşlar olarak birlikte hareket ederek büyük kazançlar elde edebiliriz."

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı Av. Ahmet Aydın ise konuşmasında şunları kaydetti:

"Tarımın ve özellikle tohumculuğun ne kadar hayati bir rol oynadığını her geçen gün daha iyi anlıyoruz. İklim değişiklikleri ve doğal afetlerle mücadele etmek, gıda güvenliğini sağlamak her zamankinden daha önemli. Tarım, yaşamın temel taşıdır ve toprağı işle-

yerek geleceğimizi inşa ederiz. Hacı Ömer Güler Başkanımızı, yönetimimizi tebrik ediyorum. Hem sinevizyonda hem de konuşmalarında çok güzel konulara değindiler. 65 bini aşkın üyesiyle 130 ülkeye ihracat noktasına gelen alt birliğimiz var. Tarımsal anlamda büyük bir başarı elde ettik. Ancak potansiyelimiz daha da yüksek. 'Tarım Yüzyılı' mottosu çok anlamlı, tarım olmadan bir ülkenin varlığı düşünülemez. İleri tarım teknikleriyle ve doğayla uyum içinde üretim yaparak daha iyi bir gelecek inşa edebiliriz. Genel Kurulumuzun ülkemiz için hayırlar getirmesini temenni eder, emeği geçen herkese teşekkür ederim."

Genel Kurul; açılış konuşmalarının ardından faaliyet, mali, Denetim Kurulu raporlarının ve bütçelerin görü-

şülmesi ve ibra edilmesiyle devam etti.

2. gün yapılan seçim sonuçlarına göre TYAB organları:

Yönetim Kurulu: Hacı Ömer Güler, Mehmet Takımcı, Mikdat Olgun, Mehmet Nihat Dolaş, Nuri Taşkıranogulları, Osman Yıldız, Alaettin Doğan

Disiplin Kurulu: Kenan Örnekdil, Mehmet Çalışkan, Abdurrahman Dağ

Denetleme Kurulu: Abdurrahman Alkan, Mehmet Turaç, Rüstem Arıkan

TÜRKTÖB Temsilciliği: Mehmet Takımcı, Mikdat Olgun, Hacı Ömer Güler, Osman Aydın, Salim Oğul, Mehmet Nihat Dolaş, Hacı Ahmet Koyuncu, Tarık Arca, Fatin Rüştü Zorlu Turanlı, Osman Yıldız şeklinde oluştu.

TYAB HEYETİ, TÜRKİYE CUMHURİYETİ LEFKOŞA BÜYÜKELÇİSİ METİN FEYZİOĞLU'NU ZİYARET ETTİ

26 Mayıs 2023 / KKTC

TYAB Başkanı Hacı Ömer Güler, Lefkoşa Büyükelçisi Metin Feyzioğlu'na TYAB ve faaliyetleri hakkında bilgi verdi.

KKTC CUMHURBAŞKANI ERSİN TATAR TYAB HEYETİNİ KABUL ETTİ

24 Mayıs 2023 / KKTC

KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Türkiye Cumhuriyeti ile karşılıklı yakın ilişkilere verdiği öneme işaret ederek hayvancılık, çiftçilik ve her türlü ziraatın devam ettiğini belirtti.

Tatar, özellikle Türkiye'den gelen suyun tarımsal faaliyetler bakımından önemini dile getirdi. Tohumculuk ve ürün elde etme çalışmalarının devam etmesinin ve tarımsal faaliyetlerin gelişmesinin önemini ifade eden Cumhurbaşkanı Tatar, özellikle pandemi sürecinde ve Ukrayna-Rusya Savaşı'nda tarımsal üretimin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha tespit edildiğini belirtti. Tatar, **"Türkiye Cumhuriyeti ile karşılıklı deneyimleri paylaşmak bizleri daha güçlü kılmaktadır."** diyerek Türkiye'den gelen heyete teşekkür etti.

TYAB Başkanı Hacı Ömer Güler, Cumhurbaşkanı Tatar'a

TYAB'ın faaliyetleri ve çalışmaları hakkında bilgi verdi. Ayrıca KKTC'nin tarımsal alanda ortak projelerle yürütülen faaliyetleri kapsamında KKTC çiftçilerinin dünya çiftçileri ile rekabet edebilmeleri, gıda güvenliğini ön planda tutarak gelişmiş teknolojileri kullanabilmeleri yönünde Türkiye Cumhuriyeti'nden deneyimlerin paylaşıldığı eğitim projesinden bahsetti.

"Hiçbir zaman tarımsal üretimden kopmamalıyız." diyen Cumhurbaşkanı Tatar, ülkemizde ziraat mühendisleri, çiftçi ve hayvanların gelişmelerine büyük önem verdiklerini söyledi. Yerli ürünlerin geliştiğini ve teknolojik gelişmelerle niş ürünlerin ülkemizde yer aldığını görmekte olduğunu ifade eden Cumhurbaşkanı Tatar, halka daha iyi ekonomik refah sunabilmek için çalıştıklarını kaydetti.

KKTC BAŞBAKANI DR. ÜNAL ÜSTEL TYAB HEYETİNİ KABUL ETTİ

24 Mayıs 2023 / KKTC

TYAB Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Ömer Güler ve beraberindeki heyet Kıbrıs'ta yaptığı birtakım görüşmelerin ardından KKTC Başbakanı Dr. Ünal Üstel'i ziyaret etti.

Başbakan Üstel, TYAB heyetini sıcak bir şekilde karşıladı ve tarım sektörünün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti için ne kadar önemli olduğunu vurguladı. Tarımın sürdürülebilir kalkınma ve gıda güvenliği açısından stratejik bir sektör olduğunu altını çizdi.

TYAB Heyeti tohum yetiştiriciliği konusundaki tecrübelerini ve sektörel bilgilerini Başbakan Üstel ile paylaştı. Tarımın geliştirilmesi, tohum kalitesinin artırılması

ve yerel üretimin teşvik edilmesi gibi konular ele alındı. Çiftçi eğitimleri için yapılacak çalışmaların önemi vurgulanırken, tarımsal verimlilik ve sürdürülebilirlik hedeflerinin gözetilmesi gerektiği vurgulandı.

Başbakan Üstel, TYAB heyetinin ziyaretinden duyduğu memnuniyeti dile getirerek; tarım sektörünün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ekonomik büyümesinde önemli bir rol oynayacağı gelecekteki iş birliği fırsatlarının değerlendirilmesi, hükümetin tarıma yönelik politikalarının güçlendirilmesi ve sektörün desteklenmesi konusundaki kararlılığını dile getirdi.

TYAB, KKTC TARIM VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANİ DURSUN OĞUZ'U ZİYARET ETTİ

TYAB Heyetinin ziyaretinde, KKTC Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı ve TYAB arasındaki iş birliğinin artırılması yönünde konular ele alındı.

TYAB Başkanı Hacı Ömer Güler, Türkiye'de tohumculuk sektörünün günden güne geliştiğine dikkati çekerek, yavru vatanımız, kardeş vatanımız KKTC'nin de tarımda ve tohumculukta gelişmesi için Kıbrıs Türk çiftçilerine katkı sağlamak adına her türlü iş birliğinin ve imkânların sağlanacağını belirtti.

Güler, özellikle mevcut eğitim projeleri ile çiftçi eğitimlerine katkı sağlamak için iş birliğinin artırılmasının her iki ülke için önemli olduğuna vurgu yaptı.

Sürekli ithalat ile, üretimin yapılmadığı bir ülkede başarı sağlanmasının mümkün olmadığına dikkati çeken Güler, ihtiyaç hâlinde ithalatın yapılmasına ve yerelde kendine yetebilirliğin önemine vurgu yaptı.

Bakan Oğuz, ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile ge-

tirerek iki ülke arasındaki iş birliğinin her sektörde büyük önem arz ettiğine değindi. Bakan Oğuz, ziyaret sırasında yaptığı konuşmada, eğitim noktasında yapılacak iş birliğinin Kıbrıs çiftçileri adına çok mutluluk verici olduğuna dikkati çekti.

Tohumculuk alanında Kıbrıs Türk çiftçileri ile yapılacak iş birliğine KKTC Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığının aracı olacağını söyleyen Oğuz, yapılacak teknik eğitimin Kıbrıs Türk çiftçisine büyük katkı sağlayacağına duyduğu inancı belirtti. Bilinçli üretimin önemine vurgu yapan Bakan Oğuz, tohum çeşitliliği ve ıslahı konusunda gelişmeler kaydedildiğine dikkati çekti.

KKTC Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanı Oğuz, Kıbrıs Türk çiftçilerine böyle bir olanak sağladığı için TYAB Başkanı Güler'e teşekkür etti. Bakan Oğuz, Türkiye'deki güçlü bir tohum sektörünün varlığından KKTC'nin de yararlanmasının ülke adına faydalı olacağını altını çizdi.

TYAB HEYETİ, KIBRIS TÜRK ÇİFTÇİLER BİRLİĞİ BAŞKANI MEHMET NİZAM'I ZİYARET ETTİ

Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliği Başkanı Mehmet Nizam'a yapılan ziyarette TYAB Başkanı Hacı Ömer Güler, Türkiye'nin tohumculuk faaliyetlerinden, birliklerin yapısından bahsederken, TÜRKTOB ve alt birliklerinin tohumculuk sektörüne ciddi ivme kazandırdığını belirtti. Başkan Güler, TÜRKTOB ve alt birlikleri olarak tarım ve tohumculuk sektörlerinde yavru vatanımız KKTC'nin her zaman yanında olacağını ve ihtiyaç duyulan her konuda desteklemeye hazır olduğunu söyledi.

Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliği Başkanı Nizam, **"Birliğimiz, 13 bin üyesi ile Kıbrıs'ın en güçlü ve en eski STK'sı."** diye konuştu.

Ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getiren Nizam, **"İş birlikliklerinin geliştirilmesi ve kardeş ülke çiftçilerinin dünya çiftçileri ile rekabet edebilecek hâle getirmek için birlikte var gücümüzle hareket edeceğiz."** dedi.

Tarım Sözlüğü

Hektolitre (hl): Değeri 100 dm³ olan sıvı ölçüsü.

Hektometre (hm): Değeri 100 m olan uzunluk ölçüsü.

Hektometre kare (hm²): Değeri 10.000 metrekare olan yüz ölçüsü.

Hektopiez (h pz): Değeri 100 piez olan tazyik ölçüsü.

Hektosten (hsn): Değeri 100 sn olan mihanik ölçüsü.

Hektovat (hw): Değeri 1/10 kilovat olan kudret ölçüsü.

Helianthemum canum: Türkiye'de kuru ve taşlı yerlerde yetişen bir helianthemum türü.

Helianthemum lavandulaefolium: Türkiye'de kuru ve taşlı yerlerde biten bir helianthemum türü.

Helianthemum salicifolium: Türkiye'de kuru ve taşlı yerlerde biten bir güneşgülü türü.

Helianthus: Bileşikgiller familyasına bağlı, 60 türü bulunan bir bitki familyası.

Helichrysum orientale: Türkiye'de yetişen bir altınçiçeği türü.

Heliothrips haemorrhoidalis: 1.2-1.4 mm boyunda, son segmentleri oranj, ayak ve antetleri mat sarı renkte; bağ, narenciye vs. bitkilerde zararlı olan, thysanopteralardan bir böcek.

Helleborus: Dügünçiçeğigiller familyasından, 15 türü bulunan bitki cinsi.

Helobiae: Birçenekliler sınıfına bağlı, çiçekleri çıplak yahut basit veya iki sıra zühre gılafile çevrilmiş, bir ila birçok tezkir organlı, bir ila birçok karpelli, su ve bataklıklarda yaşayan bitkileri içine alan takım.

Helodea canadensis: Vatanı Kuzey Amerika olan, hydrocharitaceae familyasına bağlı bir su bitkisi.

Helofilus: Tuzlu bataklıklarda yahut denize yakın yerlerde yaşayan.

Helosis: Balanophoraceae familyasından, 5 türü bulunan kök parazitleri.

Helyofobik: Helyotropikin aksi, güneş ışığından kaçma.

Helyograf: Güneşleme müddetini bir diyagram üzerinde tespit eden alet.

Helyotropizm: Güneş ışığına doğru reaksiyon, yönelme.

Hemabiyozis: Simbiyoz şekli olup iki böcek türünün bir arada fakat birinin diğerine üstünlüğü olmadan yaşama hâli.

Hemielytra: Yarı sertleşmiş üst kanat.

Hemofagus: Kan yiyici.

Hemoglobin: Kanın oksijen taşıyan renk maddesi.

Hemosiyanın: Böceklerin kanındaki oksijen taşıyan, hayvan kanındaki hemoglobinde bulunan demir yerine bakır ihtiva eden, aslında renksiz, fakat oksidasyon sonucunda mavi renk alan bir bakır bileşimi.

Hendek: Su nakletmek için kullanılan küçük bir kanal.

Hendekleme: Dikimden evvel kurumaya mani olmak için fidanların bir hendek ikerisine konulup köklerini toprakla örtme.

Heptachlor: Kontak tesiri olan, katı, hafif kâfur kokusunda ve beyaz renkte, klorlandırılmış hidrokarbonlar grubuna bağlı bir tarım savaş ilacı.

Herbivor: Bitkiler üzerinde beslenen hayvanlar için kullanılan bir terim, bitki yiyen böcekler.

Hercai menekşe (Viola tricolor): Menekşegillerden, türlü renkte, irice çiçekli bitkiler.

Herdemtaze (Sempervivum): Etlimsigiller familyasına bağlı, 50 türü bulunan bitki cinsi.

Herek: Asma, fasulye gibi sarılıcı bitkilerin tutunması için yanlarına dikilen değnek.

Hereklemek: Hereğe bağlamak veya yanına herek dikmek.

Hergele: Yılıka olup henüz hizmete alıştırılmamış at.

Hermafrodit (Hünsa, ikicinslilik): Her iki cinsiyeti taşıyan fertler.

Hermiaria: Karanfilgiller familyasından, 20 türü bulunan bir bitki cinsi.

Herpaktofagus: Diğer hayvanlar üzerinde beslenme.

Hesaplanmış azami taşkın: Su havzasındaki meteorolojik şartları ve kar örtüsünü göz önüne alarak amprik farmüllerle hesaplanan en yüksek verdi.

Hesperophanes grisens: Ergini 12-20 mm boyunda, gri renkte, vücudu boyunda antenlere sahip, incirlerde zarar yapan, Cerambycidae familyasından bir böcek.

Hesperophanes sericeus: 20-30 mm boyunda, açık kahve ve deve tüyü renginde, antenleri vücut uzunluğunda, meyve ağaçlarında rastlanan, Cerambycidae familyasından bir böcek.

Heterogen: Ayrı cinsten.

Heteromorfik: Muhtelif hayat safhalarında muhtelif şekillere sahip olma.

Heteromorfezis: Bozulan bir organ yerine diğerinin kaim olması.

Hevea: Sütleğengiller familyasına bağlı, kıymetli kauçuk ağaçlarını içine alan ve 18 türü bulunan bitki cinsi.

Hevea braziliensis: Parakauçuk ağacı.

Hevea guianensis: Memleketi Güney Amerika'nın tropik bölgeleri olan, kıymetli kauçuk veren bir Hevea türü.

Hevenk: Bir ipe geçirilmiş veya birbirine bağlanmış meyve bağı.

Hexachloro benzene: Hububatta sürme hastalığına karşı kullanılan, katı hâlde, organik fungusitler grubuna bağlı bir tarım savaş ilacı.

Hezaren (Delphinium): Dügünçiçeğigiller familyasından, 200 türü bulunan bitki cinsi.

Hıyar (Cucumis sativus): Gövdesi toprak yüzünde sürünen, kökleri 20-25 cm derinliğe kadar inen, yaprakları asma yaprağından daha az girintili, çiçekleri yaprak sapları üzerinde açan, tohumları sarımsak beyaz renkte, basık ve uzun oval şekilli, Kabakgiller familyasından yıllık bir sebze.

Temin için:
www.bisab.org.tr

ÇIKTI

TÜRKTOB

TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ

Nisan - Ağustos 2023 Yıl: 13 Sayı: 44

DERGİSİ

YENİ YÜZYILINDA TÜRKİYE TARIM VE TOHUMCULUK ZİRVESİ SEKTÖRÜ BULUŞTURDU

S.3

"CUMHURİYETİMİZİN 100. YILINDA TOHUMCULUĞUN GELECEĞİ" TEMALI PROJE FİKRİ YARIŞMASI SONUÇLANDI

S.9

S.33

KKTC CUMHURBAŞKANI ERSİN TATAR TYAB HEYETİNİ KABUL ETTİ

TSÜAB VE AZERBAIJAN TOHUMCULAR BİRLİĞİ ARASINDA İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI

S.28

ALT BİRLİKLERİMİZDE GENEL KURUL HEYECANI YAŞANDI

